

İKİNCİ TARİHLER

BAP 1

VE Davudun oğlu Süleyman kırallığında kuvvet buldu, ve Allahı RAB onunla beraberdi, ve onu çok büyük etti. ² Ve Süleyman bütün İsrailde, binlerin ve yüzlerin başlarına, ve hâkimlere, ve bütün İsrailde her bir beye, atalar evlerinin başlarına söyledi. ³ Ve Süleyman, ve kendisile beraber bütün cemaat, Gibeonda olan yüksek yere gittiler; çünkü RABBİN kulu Musanın çölde yapmış olduğu Allahın toplanma çadırı orada idi. ⁴ Fakat Davud Allahın sandığını Kiryat-yearimden, onun için hazırladığı yere çıkarmıştı; çünkü Davud onun için Yerusâlimde bir çadır kurmuştu. ⁵ Ve Hurun oğlu, Urinin oğlu Betsalelin yapmış olduğu tunç mezbah, orada, RABBİN çadırı önünde idi; ve Süleyman ile cemaat orada RABBİ aramağa giderlerdi. ⁶ Ve Süleyman orada, RABBİN önünde, toplanma çadırı yanındaki tunç mezbaha çıktı, ve onun üzerinde bin yakılan takdime arzetti.

⁷ Allah o gece Süleymana görünüp ona dedi: Sana ne vereyim, iste. ⁸ Ve Süleyman Allaha dedi: Sen babam Davuda büyük inayet ettin, ve onun yerine beni kiral ettin. ⁹ Şimdi, ya RAB Allah, babam Davuda olan vadin doğru çıksın; çünkü sen beni çoklukça yerin tozu gibi olan bir kavm üzerine kiral ettin. ¹⁰ Şimdi bana hikmet ve bilgi ver ki, bu kavmin önünde çıkıp gireyim; çünkü bu kadar büyük olan bu senin kavmına kim hükmedebilir? ¹¹ Ve Allah Süleymana dedi: Mademki yüreğinde bu vardı, ve sen zenginlik, mal ve şeref, ve senden nefret edenlerin canını istemedin, ne de uzun ömür istedin; ancak seni üzerine kiral ettiğim kavmıma hükmedesin diye kendin için hikmet ve bilgi istedin; ¹² hikmet ve bilgi sana verildi; ve ben sana öyle zenginlik, ve mal ve şeref vereceğim ki, senden önce olan kırallarda onun benzeri yoktu; ne de senden sonra onun benzeri olacaktır. ¹³ Ve Süleyman Gibeonda olan yüksek yerden, toplanma çadırının önünden Yerusâlime geldi; ve İsrail üzerine kirallık etti.

¹⁴ Ve Süleyman cenk arabaları ile atlılar topladı; ve kendisinin bin dört yüz arabası, ve on iki bin atlısı vardı; onları araba şehirlerine, ve Yerusâlime kiralın yanına koydu. ¹⁵ Ve kiral gümüşle altını Yerusâlimde taş mertebesine indirdi, ve erz ağaçlarını çoklukça Şefeladaki* cemiz ağaçları gibi etti. ¹⁶ Ve Süleymanın atları Mısırdan getirilirdi; kiralın tüccar takımı onları sürü ile bir bedele alırlardı. ¹⁷ Ve bir cenk arabasını altı yüz, ve bir atı yüz elli şekel* gümüşe, Mısırdan çıkarıp getirirlerdi; ve bütün Hittî kıralları için, ve Suriye kıralları için de böylece onların elile getirilirdi.

* Sahil ovasının şarkında bulunan dağlık yer.

* Tartılar ve ölçüler cetveline bak.

BAP 2

VE Süleyman RABBİN ismine bir ev, ve kendi kiralığı için bir ev yapmağa niyet etti. ² Ve Süleyman yük taşıyan yetmiş bin adam, ve dağlarda taş kesen seksen bin adam, ve onların üzerinde iş başı olan üç bin altı yüz adam saydı. ³ Ve Süleyman Sur kiralı Hurama gönderip dedi: Babam Davuda yaptığın gibi, ve içinde oturmak için kendisine ev yapsın diye ona erz ağaçları gönderdiğin gibi, bana da öyle yap. ⁴ İşte, ben Allaha tahsis edeyim, ve onun önünde hoş kokulu buhur yakayım diye, Allahım RABBİN ismine bir ev yapacağım; ve o daimî huzur ekmeği için, ve sabah akşam, sebtlerde, ve ay başlarında, ve Allahımız RABBİN belli bayramlarında yakılan takdimeler için olacaktır. Bunlar İsrail üzerine ebedî kanundur. ⁵ Ve yapmak üzere olduğum ev büyüktür, çünkü Allahımız bütün ilâhlardan büyüktür. ⁶ Ve kimin kudreti var ki, ona bir ev yapsın? çünkü gök ve göklerin gökü onu alamaz. Ve ben kimim ki, ona bir ev yapayım? ancak onun önünde buhur yakmak için yapıyorum. ⁷ Ve şimdi, babam Davudun hazırlamış olduğu, Yahudada ve Yerusâlimde yanımda bulunan hünerli adamlarla beraber olmak üzere bana bir adam

gönder, altın, ve gümüş, ve tunç, ve demir, ve erguvanî, ve kırmızı, ve lâcivert işlerinde hünerli olsun, ve her türlü oyma işlerini oyabilsin. ⁸ Ve bana Libnandan erz ağacı, ve servi, ve sandal ağacı gönder; çünkü bilirim ki, senin kulların Libnandan kereste kesmeği bilirler. ⁹ Ve işte, bana bol kereste hazırlasınlar diye kullarım senin kullarınla beraber olacaklar; çünkü yapacağım ev büyük ve şaşılacak bir şey olacaktır. ¹⁰ Ve işte, senin kullarına, kereste kesenlere, yirmi bin ölçek* dövülmüş buğday, ve yirmi bin ölçek arpa, ve yirmi bin bat* şarap, ve yirmi bin bat zeytin yağı veririm.

* Tartılar ve ölçüler cetveline bak.

¹¹ Ve Sur kralı Huram, Süleymana gönderdiği yazı ile cevap verdi: RAB kavmini sevdiği için seni onların üzerine kiral etti. ¹² Ve Huram dedi: RAB için bir ev, ve kendi kiralığı için bir ev yapacak olan basiret ve anlayış sahibi, akıllı bir oğlu kiral Davuda veren, göküz ve yeri yaratan RAB, İsrailin Allahı mubarek olsun. ¹³ Ve işte, senin hünerli adamlarınla ve baban efendim Davudun hünerli adamları ile beraber kendisine bir yer verilsin diye, hüner ve anlayış sahibi bir adamı, benim Huram Babayı gönderdim. ¹⁴ Dan kızlarından bir kadının oğludur, ve babası Surlu bir adamdı; altın, ve gümüş, tunç, demir, taş, ve kereste, erguvanî, lâcivert, ve ince keten, ve kırmızı işlemede, ve her çeşit oyma işinde, ve her çeşit icadda hünerlidir. ¹⁵ Ve efendimin söylemiş olduğu buğdayı ve arpayı, zeytin yağını ve şarabı kullarına göndersin; ¹⁶ ve sana lâzım olduğu kadar Libnandan kereste keseriz; ve onu sallarla denizden Yafaya kadar sana getiririz ve sen onu Yerusulime çıkarırsın.

¹⁷ Ve Süleyman, babası Davudun İsrail diyarında olan bütün garipleri saydığı sayıdan sonra onları saydı; ve yüz elli üç bin altı yüz kişi bulundular. ¹⁸ Ve onlardan yük taşıyan yetmiş bin, ve dağlarda taş kesen seksen bin, ve kavmi işletmek için iş başı olarak üç bin altı yüz kişi koydu.

BAP 3

VE Süleyman, RABBİN Yerusulimde babası Davuda görüldüğü Moriya dağında, Yebusi Ornanın harman yeri üzerinde Davudun hazırlamış olduğu yerde, RABBİN evini yapmağa başladı. ² Ve kiralığının dördüncü yılında, ikinci ayın ikinci gününde yapıya başladı. ³ Ve Allah evinin yapılması için Süleymanın attığı temeller şunlardır. Uzunluğu arşınla, eski ölçüye göre, altmış arşın*, ve genişliği yirmi arşın. ⁴ Ve evin önünde olan eyvanın uzunluğu, evin genişliğine göre, yirmi arşın ve yüksekliği yüz yirmi; ve onu içerden halis altınla kapladı. ⁵ Ve büyük eve servi ağaçlarından tavan yapıp onu saf altınla kapladı; ve onun üstüne kabartma hurma ağaçları ve zincirler işledi. ⁶ Ve güzel olsun diye, evi değerli taşlarla süsledi; ve altın Parvaim altını idi. ⁷ Ve evi, kirişlerini, eşiklerini, ve duvarlarını, ve kapılarını altınla kapladı; ve duvarlara kerubiler oydu.

* Tartılar ve ölçüler cetveline bak.

⁸ Ve kudsülakdas evini yaptı; onun uzunluğu evin genişliğine göre yirmi arşındı, ve genişliği yirmi arşın; ve onu altı yüz talant* kadar saf altınla kapladı. ⁹ Ve çivilerin ağırlığı elli şekel altındı. Ve yukarı odaları altınla kapladı.

* Tartılar ve ölçüler cetveline bak.

¹⁰ Ve kudsülakdas evinde heykeltıraş işi iki kerubi yaptı; ve onları altınla kapladılar. ¹¹ Ve kerubilerin kanatları yirmi arşın uzunluğunda idi; kerubinin bir kanadı beş arşındı, evin duvarına erişiyordu; ve obir kanat da beş arşındı, obir kerubinin kanadına erişiyordu. ¹² Öteki kerubinin de kanadı beş arşındı, evin duvarına erişiyordu; ve obir kanat da beş arşındı, öteki kerubinin kanadına yetişiyordu. ¹³ Bu kerubilerin kanatları yirmi arşın yayılıyorlardı; ve kerubiler ayakta duruyorlardı, ve yüzleri eve doğru çevrilmişti. ¹⁴ Ve perdeyi lâcivertten, ve erguvaniden, ve kırmızıdan, ve ince ketenden yaptı, ve üzerine

kerubiler işledi.

¹⁵ Ve evin önünde otuz beş arşın yüksekliğinde iki direk yaptı, ve her birinin üstündeki başlık beş arşındı. ¹⁶ Ve iç odada zincirler yaptı, ve onları direklerin üstlerine koydu; ve yüz nar yaptı, ve onları zincirlerin üzerine koydu. ¹⁷ Ve direkleri, biri sağda, ve obiri solda olarak mabedin önüne dikti; ve sağda olanın adını Yakın*, ve solda olanın adını Boaz* koydu.

* *Pekiştirecek.*

* *Kuvvet bunda.*

BAP 4

VE tunçtan bir mezbah yaptı; uzunluğu yirmi arşın, ve genişliği yirmi arşın, ve yüksekliği on arşın. ² Ve dökme denizi bir kenardan obir kenara on arşın olarak değirmi biçimde yaptı; ve yüksekliği beş arşındı; ve otuz arşınlık bir ip onun çevresini sarardı. ³ Ve onun altında, onu çepçevre saran, her arşında on, denizi çepçevre saran yumru suretleri vardı. Yumrular iki dizi idi, o dökülürken beraber döküldü. ⁴ On iki öküz üzerinde dururdu, üçü şimale, ve üçü garba, ve üçü cenuba, ve üçü şarka bakardı, ve deniz yukarıda onların üzerine konulmuştu, ve bütün onların sağrıları içeri doğru idi. ⁵ Ve kalınlığı bir avuç* idi; ve kenarı bir kâse kenarı gibi, zambak çiçeği gibi işlenmişti; ve içi üç bin bat* su alırdı. ⁶ Ve on kazan yaptı, ve onlarda yıkanmak için beşini sağa ve beşini sola koydu; yakılan takdime olacak şeyleri onların içinde yıkarlardı; fakat deniz kâhinlerin yıkanması içindi.

* *Tartılar ve ölçüler cetveline bak.*

⁷ Ve on altın şamdanı kanunlarına göre yaptı; ve beşi sağda ve beşi solda olarak onları mabede koydu. ⁸ Ve on masa yaptı, ve beşi sağda ve beşi solda olarak onları mabede koydu. Ve altından yüz leğen yaptı. ⁹ Ve kâhinlerin avlusunu, ve büyük avluyu, ve avlunun kapılarını yaptı, ve onların kapılarını tunçla kapladı. ¹⁰ Ve denizi evin sağına, şark tarafına, cenuba doğru koydu. ¹¹ Ve Huram tencereleri, kürekleri, ve leğenleri yaptı. Ve Huram kiral Süleyman için Allahın evinde yaptığı işleri, ¹² iki direği, ve yuvarlakları, ve direklerin üstünde olan iki başlığı, ve direklerin üstünde olan başlıkların iki yuvarlağını örten iki ağ işini, ¹³ ve iki ağ işi için dört yüz narı; direklerin üstünde olan başlıkların iki yuvarlağını örten her ağ işi için iki dizi narı bitirdi. ¹⁴ Ve ayaklıkları, ve ayaklıkların üzerine kazanları yaptı; ¹⁵ bir denizle altında olan on iki öküzü yaptı. ¹⁶ Ve Huram Baba, kiral Süleyman için, RABBİN evi için, tencereleri, ve kürekleri, ve et kancalarını, ve onun bütün kapılarını parlak tunçtan yaptı. ¹⁷ Kiral bunları Erden havzasında, Sukkot ile Tsereda arasındaki balçık toprakta döktü. ¹⁸ Ve Süleyman bu kapların hepsinden pek çok yaptı; ve tuncun tartısı aranmadı.

¹⁹ Ve Süleyman Allahın evindeki bütün kapları, ve altın mezbahı, ve üzerinde huzur ekmeği bulunan sofraları; ²⁰ ve usule göre iç odanın önünde yanmak üzere halis altından kandilleriyle beraber şamdanları; ²¹ ve altından (bu da tam altından) çiçekleri, ve kandilleri, ve maşaları; ²² ve halis altından makasları, ve leğenleri, ve kaşıkları, ve tablaları yaptı. Ve evin girilecek yerine gelince, onun, kudsülakdasa açılan iç kapı kanatları, ve evin, mabedin kapı kanatları altın idi.

BAP 5

VE RABBİN evi için Süleymanın yaptığı bütün işler bitti. Ve babası Davudun tahsis ettiği şeyleri, gümüşü ve altını, ve bütün takımları Süleyman içeri getirdi, ve onları Allah evinin hazinelerine koydu.

² O zaman Süleyman İsrailin ihtiyarlarını, ve sıptların bütün başlarını, İsrail oğullarının atalar evleri reislerini, RABBİN ahit sandığını Davud şehri olan Siondan yukarı getirmek

için Yerus alime topladı. ³ Ve bütün İsrail erleri, yedinci ayda olan bayramda kıralın yanına toplandılar. ⁴ Ve bütün İsrail ihtiyaçları geldiler; ve Levililer sandığı kaldırdılar; ⁵ ve sandığı, ve toplanma çadırını, ve çadırda olan bütün mukaddes takımları yukarı getirdiler; bunları kâhinler, Levililer yukarı getirdiler. ⁶ Ve kıral S leymanla yanına toplanmış olan bütün İsrail cemaati sandığın önünde idiler, çoklukça sayılamaz, ve hesap edilemez koyunlar ve öküzler kurban ediyorlardı. ⁷ Ve kâhinler RABBİN ahit sandığını içeriye, yerine, evin i  odasına, kuds lakdasa, kerubilerin kanatları altına getirdiler. ⁸  nk  kerubiler kanatlarını sandığın yeri üzerine geriyorlardı, ve kerubiler sandığı ve onun sırtıklarını yukarıdan  rt yorlardı. ⁹ Ve sırtıklar o kadar uzundu ki, sırtıkların uçları i  odanın önünde sandıktan beride görünüyorlardı; fakat dışardan görünmüyorlardı; ve bugüne kadar oradadır. ¹⁰ İsrail oğulları Mısırdan çıktıkları zaman, RABBİN onlarla ahdedtiği Horeb dağında, sandığın içine Musanın koymuş olduğu iki levhadan başka içinde bir şey yoktu.

¹¹ Ve vaki oldu ki, kâhinler mukaddes yerden çıkınca ( nk  hazır bulunan kâhinler, sırtalarını gözetmeden, hepsi kendilerini takdis etmişlerdi; ¹² il hici olan Levililer de, hepsi, Asaf, Heman, Yedutun ve oğulları ile kardeşleri, ince keten giymiş olarak, zillerle ve santurlarla ve  enklerle mezbahın şark ucunda durdular, ve onlarla beraber yüz yirmi kâhin boru çalıyorlardı); ¹³ vaki oldu ki, borazanlar ve ilâhiciler, RABBE hamdde ve ş k rde işitilsin diye, bir imiş gibi tek ses çıkarmak için borular, ve ziller ve çalgılarla seslerini yükseltince, RABBE hamedip dediler:  nk  o iyidir;  nk  inayeti ebedidir; o vakit ev, RABBİN evi, bulutla doldu, ¹⁴ ve buluttan ötürü kâhinler hizmet için duramadılar;  nk  RABBİN izzeti Allah evini doldurmuştu.

BAP 6

O zaman Süleyman dedi: RAB: Koyu karanlıkta otururum, demiştir. ² Fakat oturmak için sana bir ev, ve ebediyen mesken tutacağın bir yer yaptım. ³ Ve kıral yüzünü çevirip bütün İsrail cemaatini mubarek kıldı; ve bütün İsrail cemaati ayakta durmakta idi.

⁴ Ve dedi: Babam Davuda ağzı ile söyliyen ve ellerile yerine getiren İsrailin Allahı RAB mubarek olsun; o demiştir: ⁵ Kavmımı Mısır diyarından çıkardığım günden beri, ismim orada olsun diye, bir ev yapmak için, bütün İsrail sıptlarından bir şehir seçmedim; kavmım İsrail  zerine hükümdar olsun diye hiç bir adam da seçmedim; ⁶ fakat ismim orada olsun diye Yerus alimi seçtim, ve kavmım İsrail üzerinde olsun diye Davudu seçtim. ⁷ Ve İsrailin Allahı RABBİN ismine bir ev yapmak babam Davudun yüreğinde idi.

⁸ Fakat RAB babam Davuda dedi: Mademki ismime bir ev yapmağı yüreğine koydun, yüreğine koyduğuna iyi ettin; ⁹ fakat evi sen yapmıyacaksın; ancak sulbünden çıkacak oğlun, benim ismime evi o yapacaktır. ¹⁰ Ve RAB söylediği sözünü yerine getirmiştir;  nk  babam Davudun yerinde ben durmaktayım, ve RABBİN vadettiği gibi İsrail tahtında oturuyorum, ve İsrailin Allahı RABBİN ismine evi yaptım. ¹¹ Ve sandığı oraya koydum, RABBİN İsrail oğulları ile yaptığı ahit onun içindedir.

¹² Ve RABBİN mezbahı önünde, İsrailin bütün cemaati karşısında durup, ellerini açtı ¹³ ( nk  Süleyman beş arşın uzunlukta, ve beş arşın genişlikte, ve   arşın yüksekte tunçtan bir iskele kurmuş, ve onu avlunun ortasına koymuştu; ve onun üstünde duruyordu; ve bütün İsrail cemaati önünde, dizleri üzerine çoktu, ve ellerini göke açtı); ¹⁴ ve dedi: Ya RAB, İsrailin Allahı, ne gökte, ve ne yerde senin gibi Allah yoktur; bütün yürekleriyle senin önünde yürüyen kullarınla ahdi ve inayeti tutarsın; ¹⁵ babam Davud kuluna vadettiğini tuttun; evet, ağzınla söyledin, ve bugün olduğu gibi elinle yerine getirdin. ¹⁶ Ve şimdi, ya RAB, İsrailin Allahı, babam Davud kuluna; Sen önümde yürüdüğün gibi şeriatimde yürümek için ancak çocukların yollarına dikkat ederlerse, İsrail

tahtına oturmak için önümde bir adamın eksik olmayacaktır, diye söylediğini tut. ¹⁷ Ve şimdi, ya RAB, İsrailin Allahı, Davud kuluna söylediğin söz doğru çıksın.

¹⁸ Fakat, gerçek Allah yerde adamlarla beraber oturur mu? işte, gök ve göklerin gökü seni alamaz; nerede kaldı ki, benim bu yaptığım ev! ¹⁹ Fakat ya RAB Allahım, senin önünde bu kulunun ettiği feryadı ve duayı işitmek için, bu kulunun duasına ve yalvarışına yönel; ²⁰ ta ki, bu kulunun bu yere doğru edeceği duayı işitmek için bu eve, ismini oraya koyacağını söylediğin yere, gündüz ve gece gözlerin açık olsun. ²¹ Ve bu yere doğru dua ettikleri zaman, bu kulunun ve kavmin İsrailin yalvarışlarını işit; ve meskeninden, gökten işit; ve işitince bağışla.

²² Bir adam komşusuna karşı suç ederse, ve yemin etsin diye ona bir and yükletilirse, ve gelip bu evde mezbahının önünde yemin ederse; ²³ o zaman gökten işit, ve yap, ve kötünün yolunu kendi başına getirmek için ona karşılığını vererek, ve salihe salâhına göre vermek için onu haklı çıkararak kullarına hükmet.

²⁴ Ve eğer kavmin İsrail sana karşı suç ettikleri için düşman önünde bozulurlarsa, ve tekrar dönüp ismini ikrar ederlerse, ve bu evde, senin önünde dua ederler ve yalvarırlarsa; ²⁵ o zaman gökten işit, ve kavmin İsrailin suçunu bağışla, ve kendilerine ve babalarına verdiğin diyara onları tekrar getir.

²⁶ Sana karşı suç ettikleri için gökler kapanıp yağmur olmazsa; ve bu yere doğru dua ederlerse, ve ismini ikrar ederlerse, ve onları alçalttığın zaman suçlarından dönerlerse; ²⁷ o zaman gökte işit, ve kullarının ve kavmin İsrailin suçunu bağışla ki, yürüyecekleri iyi yolu onlara öğretesin; ve kavminin miras olarak verdiğin diyarına yağmur ver.

²⁸ Eğer memlekette kıtlık olursa, veba olursa, eğer sam yeli yahut küf, çekirge yahut tırtıl olursa; eğer şehirlerinin olduğu memlekette düşmanları onları kuşatırsa; hangi belâ ve hangi hastalık olursa olsun; ²⁹ her hangi bir adam tarafından, yahut bütün kavmin İsrail tarafından bir dua ve yalvarış olursa, herkes kendi belâsını ve kendi derdini bilip bu eve doğru ellerini açarsa; ³⁰ o zaman gökten, meskeninden işit, ve bağışla, ve yüreğini bildiğin her adama bütün yollarına göre ver (çünkü sen, âdem oğullarının yüreklerini ancak sen bilirsin); ³¹ ta ki, atalarımıza verdiğin diyarda oturdukları müddetçe senin yollarında yürümek için senden korksunlar.

³² Ve kavmin İsrailden olmayın ecnebi de, senin büyük ismin, ve kudretli elin, ve uzatılmış bazundan ötürü uzak memleketten gelince; gelip bu eve doğru dua ettikleri zaman; ³³ o vakit gökten, meskeninden işit, ve ecnebinin sana feryat ettiği bütün şeylere göre yap; ta ki, dünyanın bütün kavmları, kavmin İsrail gibi senin ismini tanısınlar da senden korksunlar, ve yaptığım bu evin senin isminle çağırıldığını bilsinler.

³⁴ Eğer kavmin, onları göndereceğin bir yoldan düşmanlarına karşı cenge çıkarsa, ve sana, seçtiğin bu şehre, ve ismin için yaptığım eve doğru dua ederlerse; ³⁵ o zaman dualarını ve yalvarışlarını gökten işit, ve onların davasını gör.

³⁶ Eğer sana karşı suç ederlerse (çünkü suç etmiyen adam yoktur), ve onlara karşı öfkeli olursan, ve onları düşmanın eline verirsen, ve onları sürgün edenler, uzak olsun yakın olsun, bir yere onları sürerlerse; ³⁷ fakat sürgün edildikleri yerde düşünüp tekrar dönerlerse, ve: Suç işledik, sapıklık ettik, ve kötülük ettik, diyerek sürgünlük yerinde sana yalvarırlarsa; ³⁸ ve onları sürdükleri kendi sürgünlük yerlerinde bütün yürekleriyle, ve bütün canları ile sana dönerlerse; ve onların atalarına verdiğin memleketlerine, ve seçtiğin şehre, ve ismine yaptığım eve doğru dua ederlerse; ³⁹ o zaman gökten, meskeninden dualarını ve yalvarışlarını işit, ve onların davasını gör, ve sana karşı suç eden kavminin bağışla.

⁴⁰ Şimdi, ey Allahım, niyaz ederim, bu yerde edilen duayı gözlerin görücü ve kulakların

işitici olsun. ⁴¹ Ve şimdi, ya RAB Allah, kendi rahat yerine çık, sen ve kudretinin sandığı. Ya RAB Allah, kâhinlerin kurtuluşla giyinsinler; ve müttakilerin iyilikle sevininler. ⁴² Ya RAB Allah, kendi mesihinin yüzünü geri döndürme; Davud kuluna inayetlerini hatırla.
BAP 7

VE Süleyman duayı bitirince, ateş gökten indi, ve yakılan takdimmeyi, ve kurbanları yiyip bitirdi; ve RABBİN izzeti evi doldurdu. ² Ve kâhinler RABBİN evine giremediler, çünkü RABBİN evi RABBİN izzetile dolu idi. ³ Ve ateş inmekte iken, ve RABBİN izzeti evin üzerinde iken, bütün İsrail oğulları bakmakta idiler; ve yüzleri üzerine yere, taş döşemenin üzerine kapanıp secde kıldılar, ve: Çünkü o iyidir; çünkü inayeti ebedîdir, diyerek RABBE şükrettiler.

⁴ O zaman kıral ve bütün kavm RABBİN önünde kurbanlar kestiler. ⁵ Ve kıral Süleyman kurban olarak yirmi iki bin öküz, ve yüz yirmi bin koyun takdim etti. Böylece kıral ve bütün kavm Allahın evini tahsis ettiler. ⁶ Ve kâhinler vazifeleri üzre durdular; Levililer de kıral Davudun RABBE şükretmek için (çünkü inayeti ebedîdir), onlarla hamdettiği zaman yapmış olduğu RABBİN musiki âletleriyle durdular; ve kâhinler onların karşısında borular çaldılar; ve bütün İsrail ayakta duruyordu. ⁷ Ve Süleyman RAB evinin önündeki avlunun ortasını takdis etti; çünkü yakılan takdimelerini, ve selâmet takdimelerinin yağını orada arzetti, çünkü Süleymanın yapmış olduğu tunç mezbah yakılan takdimmeyi, ve ekmek takdimesini, ve yağ alamadı.

⁸ O vakitte Süleyman, Hamata girilecek yerden, Mısır vadisine kadar olan bütün İsraille beraber, çok büyük bir cemaatla böylece yedi gün bayram etti. ⁹ Ve sekizinci günde mukaddes toplantı yaptılar; çünkü mezbahın tahsisini yedi gün olarak, ve bayramı yedi gün olarak tuttular. ¹⁰ Ve RABBİN Davuda, ve Süleymana, ve kavmı İsraille gösterdiği iyilikten dolayı sevinçli ve iyi yürekli olarak kavmı yedinci ayın yirmi üçüncü günü çadırlarına gönderdi.

¹¹ Ve Süleyman RAB evini, ve kıral evini bitirdi; ve RAB evinde ve kendi evinde yapmak için kendi yüreğine gelen her şeyi muvaffakiyetle yaptı. ¹² Ve RAB Süleymana geceleyin görünüp ona dedi: Duayı işittim, ve bu yeri kendime kurban evi diye seçtim. ¹³ Eğer gökleri kaparsam, ve yağmur olmazsa, eğer yeri yiyip bitirsin diye çekirgeye emredersem, ve kavmin arasına veba gönderirsem, ¹⁴ eğer ismimle çağırılan kavmim kendilerini alçaltırlarsa, ve dua edip yüzümü ararlarsa, ve kötü yollarından dönerlerse; o vakit gökten işiteceğim, ve onların suçunu bağışlayacağım, ve memleketlerine sağlık vereceğim. ¹⁵ Şimdi bu yerde yapılan duayı gözlerim görücü ve kulaklarım işitici olacaktır. ¹⁶ Ve ebediyen ismim orada bulunsun diye, şimdi bu evi seçtim ve takdis ettim; ve gözlerim ve yüreğim bütün günler orada olacaktır. ¹⁷ Ve sen, baban Davudun önümde yürüdüğü gibi önümde yürürsen, ve bütün sana emrettiklerime göre yaparsan, ve hükümlerimi ve kanunlarımı tutarsan; ¹⁸ o zaman: İsrail üzerine hükmetmek için senden bir erkek eksik olmayacaktır, diye baban Davudla ahdettiğim gibi senin kiralılığının tahtını pekiştiririm.

¹⁹ Fakat eğer siz saparsanız, ve önünüze koyduğum kanunlarımı ve emirlerimi bırakırsanız, ve gidip başka ilâhlara kulluk ederseniz, ve onlara tapınırsanız; ²⁰ o zaman kendilerine verdiğim diyardan onları söküp atacağım; ve ismime takdis ettiğim bu evi önümden atacağım, ve onu bütün kavmlar arasında mesel ve eğlence edeceğim. ²¹ Ve bu kadar yüksek olan bu eve, yanından geçen herkes şaşacak, ve diyecek: RAB bu diyara, ve bu eve niçin böyle etti? ²² Ve diyecekler: Çünkü kendilerini Mısır diyarından çıkarmış olan atalarının Allahını, RABBİ bıraktılar, ve başka ilâhları tuttular, ve onlara tapındılar, ve onlara kulluk ettiler; bundan dolayı bütün bu kötülüğü onların üzerine

getirdi.

BAP 8

VE vaki oldu ki, Süleyman RAB evini, ve kendi evini yirmi yılda yaptıktan sonra, ² Huramın Süleymana vermiş olduğu şehirleri Süleyman yaptı, ve İsrail oğullarını orada oturttu.

³ Ve Süleyman Hamat-tsobaya gitti, ve onu yendi. ⁴ Ve çölde olan Tadmoru, ve Hamatta yaptığı bütün ambar şehirlerini yaptı. ⁵ Ve yukarıki Beyt-horonu, ve aşağıki Beyt-horonu, duvarlı şehirleri, duvarlarla, kapılarla ve sürgülerle yaptı; ⁶ ve Baalatı, ve Süleymanın bütün ambar şehirlerini, ve arabaları için bütün şehirleri, ve atlıları için şehirleri, ve Süleyman Yeruşalimde, ve Libnanda, ve ülkesinin bütün diyarında zevki için yapmak istediği bütün şeyleri yaptı.

⁷ İsrailden olmıyan Hittîlerden, ve Amorîlerden, ve Perizzîlerden, ve Hivîlerden, ve Yebusîlerden, artakalan bütün kavma gelince; ⁸ onlardan sonra memlekette kalan, İsrail oğullarının bitirmedikleri çocuklarından, bugün de olduğu gibi Süleyman angaryacı kullar topladı. ⁹ Fakat Süleyman, İsrail oğullarından kendi işi için kul etmedi; ancak bunlar cenk adamları, ve araba cenkçilerinin başları, ve arabalarının ve atlılarının başbuğları idiler. ¹⁰ Ve kiral Süleymanın tayin ettiği bu reisler iki yüz elli kişi olup kavma nezaret ederlerdi.

¹¹ Ve Süleyman Firavun kızını Davud şehrinde, onun için yapmış olduğu eve çıkardı; çünkü dedi: Karım İsrail kiralı Davudun evinde oturmasın, çünkü RABBİN sandığının gelmiş olduğu o yerler mukaddestir.

¹² O vakit Süleyman, eyvanın önünde yapmış olduğu RABBİN mezbahı üzerinde, RABBE yakılan takdimeler arzetti. ¹³ Sebtlerde, ve ay başlarında, ve yılda üç kere belli bayramlarda, hamursuz ekmek bayramında, ve haftalar bayramında, ve haymeler bayramında, her günün işi gününde olarak Musanın emrine göre takdim etti.

¹⁴ Ve babası Davudun hükmüne göre kâhin takımlarını hizmetlerine, ve her günün işi gününde olsun diye hamd için ve kâhinlerin önünde hizmet için Levilileri vazifelerine, kapıcıları da takımlarına göre her kapıya tayin etti; çünkü Allah adamı Davud böyle emretmişti. ¹⁵ Ve her iş hakkında, ve hazineler hakkında kiralın kâhinlere ve Levililere olan emrinden ayrılmadılar.

¹⁶ Ve RAB evinin temel atma gününe kadar, ve bitirilinceye kadar Süleymanın her işi hazırlanmıştı. Böylece RABBİN evi tamam edildi.

¹⁷ Ve Süleyman Etsyon-gebere, ve Edom diyarında deniz kenarında Elota gitti. ¹⁸ Ve Huram, kullarının elile kendisine gemiler ve denizi bilen kullar gönderdi; ve Süleymanın kulları ile beraber Ofire vardılar, ve oradan dört yüz elli talant altın aldılar, ve onu kiral Süleymana getirdiler.

BAP 9

VE Şeba kralıçası Süleymanın şöhretini işitince, Süleymanı Yeruşalimde bilmecelerle denemek için, çok büyük alayla, baharat, ve pek çok altın, ve değerli taşlar yüklü develerle geldi; ve Süleymanın yanına geldi, ve yüreğinde olan bütün şeyler için onunla söyleşti. ² Ve onun bütün sorgularına Süleyman cevap verdi; Süleyman için kadına cevap vermediği gizli bir şey yoktu. ³ Ve Süleymanın hikmetini, ve yaptığı evi, ve sofrasının yemeğini, ve kullarının oturuşunu, ve hizmetçilerinin duruşunu, ve onların esvaplarını, ⁴ sakilerini de, ve onların esvaplarını, ve RABBİN evine çıktığı merdiveni Şeba kralıçası gördüğü zaman artık kendisinde can kalmadı. ⁵ Ve kiral dedi: Senin işlerin için, ve hikmetin için, memleketimde işitmiş olduğum söz doğru imiş. ⁶ Ve gelip gözlerim onu görüncüye kadar, onların sözüne inanmamıştım; ve işte, hikmetinin büyüklüğünün yarısı bile bana bildirilmemiş; sen kulağıma gelen şöhretten üstünsün. ⁷

Adamların ne mutlu, bu kulların da ne mutlu, daima senin önünde duruyorlar, ve hikmetini işitiyorlar. ⁸ Allahın RAB uğrunda kiral olmak üzere, seni kendi tahtı üzerine oturtmak için senden razı olan Allahın RAB mubarek olsun; çünkü senin Allahın İsraili ebediyen pekiştirmek için onları sevdi, bundan ötürü hak ve doğruluk yapasın diye seni üzerlerine kiral etti.

⁹ Ve kiralı yüz yirmi talant altın, ve pek çok baharat, ve değerli taşlar verdi; ve Şeba kralıçasının kiral Süleymana verdiği baharat gibi yoktu. ¹⁰ Ve Ofirden altın getiren Huramın kulları ile Süleymanın kulları da sandal ağaçları ve değerli taşlar getirdiler. ¹¹ Ve kiral RAB evi için, ve kiral evi için sandal ağaçlarından basamaklar, ve musikacılar için çenkler ve santurlar yaptı; ve Yahuda diyarında o güne kadar böylesi görülmedi. ¹² Ve kiral Süleyman, Şeba kralıçasının kiral getirdiği şeylerden fazlasını, onun bütün dileğini, her istediğini kendisine verdi. Ve kralıça kulları ile beraber dönüp memleketine gitti.

¹³ Ve bir yılda Süleymana gelen altının tartısı, alış veriş eden adamların ve tüccarın getirdiğinden başka, altı yüz altmış altı talant altındı; ¹⁴ ve bütün Arap ili kırılları, ve memleketin valileri Süleymana altın ve gümüş getirdiler. ¹⁵ Ve kiral Süleyman dövme altından iki yüz büyük kalkan yaptı; bir büyük kalkana altı yüz şekel dövme altın gitti. ¹⁶ Ve dövme altından üç yüz küçük kalkan yaptı; bir kalkana üç yüz şekel altın gitti; ve kiral bunları Libnan ormanı evine koydu. ¹⁷ Ve kiral fil dışından büyük bir taht yaptı, ve onu halis altınla kapladı. ¹⁸ Ve tahtın altı basamağı, ve bir altın ayak iskemlesi vardı, ve bunlar tahta bağlı idiler, ve oturacak yerin her iki tarafında kollar vardı, ve kolların yanında iki aslan duruyordu. ¹⁹ Ve altı basamak üzerinde, iki tarafında, on iki aslan duruyorlardı; hiç bir ülkede böyle şey yapılmamıştı. ²⁰ Ve kiral Süleymanın içme kapları hep altından, ve Libnan ormanı evinin bütün kapları halis altındandı; Süleymanın günlerinde gümüş bir şeyden sayılmazdı. ²¹ Çünkü Huramın kulları ile beraber kiralın Tarşişe giden gemileri vardı; Tarşiş gemileri, üç yılda bir kere, altın, ve gümüş, fil dişi, ve maymunlar, ve tavus kuşları ile yüklü olarak gelirdiler.

²² Ve kiral Süleyman zenginlik ve hikmette bütün dünya kırıllarından daha büyüktü. ²³ Ve Süleymanın yüreğine Allahın koymuş olduğu hikmeti işitmek için bütün dünya kırılları onun yüzünü ararlardı. ²⁴ Ve onlardan her biri yıldan yıla hediyesini, yıllık vergi olarak gümüş kaplar, ve altın kaplar, ve esvaplar, silâhlar, ve baharat, atlar, ve katırlar getirirdiler. ²⁵ Ve atlarla cenk arabaları için Süleymanın dört bin ahır vardı, ve on iki bin atlısı vardı, onları araba şehirlerine, ve kiralın yanına, Yerusolime koydu. ²⁶ Ve İrmaktan Filistîler diyarına, ve Mısır sınırına kadar, bütün kırıllar üzerine hükmetti. ²⁷ Ve kiral gümüşü Yerusolimde taş değerine indirdi, ve erz ağaçlarını çoklukça Şefeladaki cemiz ağaçları gibi etti. ²⁸ Ve Mısırdan ve bütün memleketlerden Süleyman için atlar getirdiler. ²⁹ Ve Süleymanın işlerinin geri kalanı ilk işleri de son işleri de, peygamber Natanın sözlerinde, ve Şilolu Ahiyanın peygamberliğinde, ve Gören İddonun Nebatın oğlu Yeroboam hakkındaki vahilerinde yazılı değil midir? ³⁰ Ve Süleyman Yerusolimde bütün İsrail üzerine kırk yıl kirallık etti. ³¹ Ve Süleyman ataları ile uyudu, ve babası Davudun şehrinde gömüldü; ve yerine oğlu Rehoboam kiral oldu.

BAP 10

VE Rehoboam Şekeme gitti; çünkü bütün İsrail onu kiral etmek için Şekeme gelmişti. ² Ve vaki oldu ki, Nebatın oğlu Yeroboam işitince (çünkü kendisi Mısırdan idi, kiral Süleymanın yüzünden oraya kaçmıştı), Yeroboam Mısırdan döndü. ³ Ve gönderip onu çağırıldılar; ve Yeroboam ve bütün İsrail geldiler, ve Rehoboama söyliyip dediler: ⁴ Baban boyunduruğumuzu çetin kıldı; ve babanın çetin hizmetini ve üzerimize koyduğu ağır

boyunduruğunu şimdi sen hafiflet, ve sana kulluk ederiz. ⁵ Ve onlara dedi: Üç gün sonra yine yanıma gelin. Ve kavm gitti.

⁶ Ve sağlığında kiral Süleymanın önünde duran kocamış adamlarla kiral Rehoboam danışıp dedi: Bu kavma cevap vermek için siz bana ne öğüt verirsiniz? ⁷ Ve ona söyleyip dediler: Bu kavma iyilikle davranırsan, ve onların gönlünü alırsan, ve onlara iyi sözler söylersen, daima sana kul olacaklardır. ⁸ Fakat kocamış adamların verdikleri öğüdü bıraktı, ve kendisile beraber büyümüş olup önünde durmakta olan genç adamlarla danıştı. ⁹ Ve onlara dedi: Siz ne öğüt verirsiniz, ve: Babanın üzerimize koymuş olduğu boyunduruğu hafiflet, diye bana söyleyen bu kavma ne cevap verelim? ¹⁰ Ve kendisile beraber büyümüş olan genç adamlar ona söyleyip dediler: Baban boyunduruğumuzu ağır etti, fakat sen onu bize hafiflet, diye sana söyleyen kavma şöyle diyeceksin: Benim küçük parmağım babamın belinden daha kalındır. ¹¹ Ve şimdi, babam üzerinize ağır boyunduruk yükletti ise, ben boyunduruğunuzun üzerine katacağım; babam sizi kamçılarla tedip etti; fakat ben sizi akreplerle tedip edeceğim; onlara böyle diyeceksin. ¹² Ve: Üçüncü günde yine yanıma gelin, diye kiralın söylemiş olduğu gibi Yeroboamla bütün kavm üçüncü günde Rehoboama geldiler. ¹³ Ve kiral onlara sert cevap verdi; ve kiral Rehoboam kocamış adamların öğüdünü bıraktı, ¹⁴ ve genç adamların öğüdüne göre onlara söyleyip dedi: Babam boyunduruğunuzu ağır etti, fakat ben onun üzerine katacağım; babam sizi kamçılarla tedip etti, fakat ben sizi akreplerle tedip edeceğim. ¹⁵ Ve kiral kavmı dinlemedi; çünkü RAB Şilolu Ahiya vasıtası ile Nebatın oğlu Yeroboama söylediği sözü pekiştirsin diye, bu çevrilme Allah tarafından oldu.

¹⁶ Ve bütün İsrail kiralın kendilerini dinlemediğini görünce, kavm kirala cevap verip dedi: Davudda ne payımız var? ve Yessenin oğlunda mirasımız yoktur; ey İsrail, herkes çadırlarınıza! ey Davud, şimdi kendi evine bak! Ve bütün İsrail çadırlarına gitti. ¹⁷ Fakat Yahuda şehirlerinde oturan İsrail oğullarına gelince, Rehoboam onların üzerine kiralılık etti. ¹⁸ Ve kiral Rehoboam angaryacılar üzerinde olan Hadoramı gönderdi; ve İsrail oğulları onu taşlarla taşladılar, ve öldü. Ve kiral Rehoboam Yerusulime kaçmak için hemen kendi cenk arabasına atladı. ¹⁹ Ve İsrail bugüne kadar Davud evine karşı âsi oldu.

BAP 11

VE Rehoboam Yerusulime geldi; ve Yahuda ve Benyamin evini, yüz seksen bin seçme cenk adamını, İsraille karşı cenketmek, ve kiralılığı Rehoboama döndürmek için topladı. ² Fakat Allah adamı Şemayaya RABBİN şu sözü geldi: ³ Süleymanın oğlu, Yahuda kiralı Rehoboama, ve Yahuda ve Benyaminde olan bütün İsraille söyleyip de: ⁴ RAB şöyle diyor: Çıkmıyacaksınız; ve kardeşlerinize karşı cenketmiyeceksiniz; dönün, herkes kendi evine! çünkü bu şey benden oldu. Ve RABBİN sözünü dinlediler, ve Yeroboama karşı gitmekten döndüler.

⁵ Ve Rehoboam Yerusulimde oturdu, ve Yahudada müdafaa için şehirler yaptı. ⁶ Yahuda ve Benyaminde olan duvarlı şehirleri, Beyt-lehemi, ve Eytamı, ve Tekoayı, ⁷ ve Beyt-tsuru, ve Sokoyu, ve Adullamı, ⁸ ve Gati, ve Mareşayı, ve Zifi, ⁹ ve Adoraimi, ve Lakişi, ve Azekayı, ¹⁰ ve Tsorayı, ve Ayyalonu, ve Hebronu yaptı. ¹¹ Ve hisarları pekiştirdi, ve onlara başbuğlar, ve azık levazımı, ve yağ ve şarap koydu. ¹² Ve her şehre büyük kalkanlar ve kargılar koydu, ve onları ziyadesile pekiştirdi. Ve Yahuda ile Benyamin kendisinini.

¹³ Ve bütün İsrailde olan kâhinler ve Levililer, onların bütün sınırlarından Rehoboamın yanına toplandılar. ¹⁴ Çünkü Levililer otlaklarını ve mülklerini bıraktılar, ve Yahudaya ve Yerusulime geldiler; çünkü RABBE kâhinlik etmesinler diye Yeroboamla oğulları onları

attılar; ¹⁵ ve yüksek yerler için, ve ergeçler için, ve yaptığı buzağılar için kendisine kâhinler koydu. ¹⁶ Bütün İsrail sıptlarından, İsrailin Allahı RABBİ aramağa yüreklerini bağlamış olanlar, atalarının Allahına, Yehovaya kurban etmek için, onların ardınca Yeruşalime geldiler. ¹⁷ Ve Yahuda kiralığına kuvvetlendirdiler, ve üç yıl Süleymanın oğlu Rehoboamı kuvvetli kıldılar; çünkü üç yıl Davudun ve Süleymanın yolunda yürüdüler. ¹⁸ Ve Davudun oğlu Yerimotun kızı olup Yessenin oğlu Eliabın kızı Abihailin kızı olan Mahalati Rehoboam kendisine karı olarak aldı; ¹⁹ ve ona oğullar doğurdu; Yeuş, ve Şemarya, ve Zaham. ²⁰ Ve Mahalattan sonra Abşalomun kızı Maakayı aldı; ve ona Abiyayı, ve Attayı, ve Zizayı, ve Şelomiti doğurdu. ²¹ Ve Rehoboam Abşalomun kızı Maakayı bütün karıları ve cariyelerinden ziyade sevdi (çünkü on sekiz karı ve altmış cariyeye aldı; yirmi sekiz oğul ve altmış kıza baba oldu). ²² Ve Rehoboam Maakanın oğlu Abiyayı, kardeşleri arasında hükümdar olarak başa geçirdi, çünkü onu kiral etmeği düşünüyordu. ²³ Ve akıllı davranıp bütün Yahuda ve Benyamin memleketlerinde her duvarlı şehre hep oğullarından dağıttı; ve onlara bol azık verdi. Ve onlar için çok karılar aradı.

BAP 12

VE vaki oldu ki, kiralığı pekişip kendisi kuvvetlenince, Rehoboam, ve kendisile beraber bütün İsrail, RABBİN şeriatini bıraktılar. ² Ve vaki oldu ki, RABBE karşı hainlik ettiklerinden dolayı, Mısır kiralı Şişak, bin iki yüz cenk arabası ve altmış bin atlı ile kiral Rehoboamın beşinci yılında Yeruşalime çıktı. ³ Ve onunla beraber Mısırdan gelen kavm, Lubîler, Sukkîler, ve Habeşler, sayıya gelmezdi. ⁴ Ve Yahudanın duvarlı şehirlerini aldı, ve Yeruşalime geldi. ⁵ Ve peygamber Şemaya Rehoboama, ve Şişaktan ötürü Yeruşalime toplanmış olan Yahuda reislerine geldi, ve onlara dedi: RAB şöyle diyor: Siz beni bıraktınız, bundan dolayı ben de sizi Şişakın eline bıraktım. ⁶ Ve İsrail reislerle kiral kendilerini alçalttılar; ve: RAB âdildir, dediler. ⁷ Ve kendilerini alçalttıklarını RAB görünce, Şemayaya RABBİN şu sözü geldi: Kendilerini alçalttılar; onları helâk etmiyeceğim; fakat onlara biraz kurtuluş vereceğim, ve öfkem Şişakın elile Yeruşalimin üzerine dökülmeyecektir. ⁸ Fakat benim hizmetimi ve memleketler kiralıklarının hizmetini anlasınlar diye onun kulları olacaklar.

⁹ Ve Mısır kiralı Şişak Yeruşalime karşı çıktı, ve RAB evinin hazinelerini, ve kiral evinin hazinelerini alıp götürdü; her şeyi alıp götürdü; Süleymanın yapmış olduğu altın kalkanlarını da alıp götürdü. ¹⁰ Ve kiral Rehoboam onların yerine tunç kalkanlar yaptı, ve kiral evinin kapısını bekleyen muhafız asker reislerinin eline verdi. ¹¹ Ve vaki oldu ki, kiral RABBİN evine girdikçe, muhafızlar gelip onları taşırlardı, ve onları muhafızlar odasına geri getirirlerdi. ¹² Ve kendini alçaltınca, onu büsbütün helâk etmemek için, RABBİN öfkesi ondan döndü; hem de Yahudada iyi işler de vardı.

¹³ Ve kiral Rehoboam kendisini Yeruşalimde pekiştirerek kiralık etti; çünkü Rehoboam kiral olduğu zaman kırk bir yaşında idi, ve ismini oraya koysun diye, İsrailin bütün sıptlarından RABBİN seçtiği şehirde, Yeruşalimde, on yedi yıl kiralık etti; ve anasının adı Ammonî Naama idi. ¹⁴ Ve kötü olan şeyi yaptı, çünkü RABBİ aramağa yürek bağlamadı.

¹⁵ Ve Rehoboamın yaptığı işler, ilk işleri de son işleri de, peygamber Şemayanın ve Gören İddonun sözlerinde, nesep sırasına göre yazılı değil midir? Ve Rehoboam ile Yeroboam arasında bütün günler cenk vardı. ¹⁶ Ve Rehoboam ataları ile uyudu, ve Davud şehrinde gömüldü; ve yerine oğlu Abiya kiral oldu.

BAP 13

KIRAL Yeroboamın on sekizinci yılında Abiya Yahuda üzerine kiral oldu. ² Yeruşalimde

üç yıl kiralık etti; ve anası Gibealı Urielin kızı olup adı Mikaya idi. Ve Abiya ile Yeroboam arasında cenk vardı. ³ Ve Abiya yiğit cenk adamlarından bir ordu ile, dört yüz bin seçme adamla harbe girişti; ve Yeroboam sekiz yüz bin seçme adamla, cesur yiğitlerle ona karşı cenk için saf bağladı. ⁴ Ve Abiya Efraim dağılığında olan Tsemaraim dağında dikilip dedi: Ey Yeroboam ve bütün İsrail, beni dinleyin; ⁵ İsrailin Allahı RAB, İsrail üzerine kiralığı ebediyen Davuda, ona ve oğullarına tuz ahdile vermiştir, bilmeniz gerek değil mi? ⁶ Fakat Davudun oğlu Süleymanın kulu, Nebatın oğlu Yeroboam kalktı, ve efendisine karşı isyan etti. ⁷ Ve boş ve yaramaz adamlar, onun yanına toplandılar, ve Rehoboam genç ve yumuşak yürekli olup onlara karşı duramıyınca, Süleymanın oğlu Rehoboama karşı kuvvetlendiler. ⁸ Ve şimdi siz Davud oğullarının elinde olan RABBİN kiralığına karşı durmağı düşünüyorsunuz; ve siz büyük bir kalabalıksınız, Yeroboamın ilâhlar diye size yaptığı altın buzağılar da aranızdadır. ⁹ RABBİN kâhinlerini, Harun oğullarını, ve Levilileri kovmadınız mı, ve başka memleketler kavmlarının usulüne göre kendinize kâhinler yapmadınız mı? genç bir öküz ve yedi koçla kendini tahsis etmek için kim gelirse, o adam ilâh olmıyanlara kâhin olabiliyor. ¹⁰ Fakat biz ise, Allahımız RABDİR, ve onu bırakmadık; ve bizde RABBİN hizmetinde kâhinler, Harun oğulları, ve işleri başında Levililer vardır; ¹¹ ve her sabah ve her akşam RABBE yakılan takdimeler ve hoş kokulu buhur yakarlar, ve bizde tahir sofrası üzerinde huzur ekmeği, ve her akşam yakmak üzere altın şamdanla kandilleri var; çünkü biz Allahımız RABBİN bekçiliğini tutuyoruz; siz ise, onu bıraktınız. ¹² Ve işte, Allah başta olarak, onun kâhinleri de bizimle beraberdir; size karşı çalmak için ellerinde yüksek ses veren borular var. Ey İsrail oğulları, atalarınızın Allahı RABBE karşı cenketmeyin; çünkü işiniz iyi gitmez. ¹³ Ve Yeroboam onların artlarını çevirip bir pusu kurdu; şöyle ki, onlar Yahudanın önünde, ve pusu onların arkasında idi. ¹⁴ Ve Yahuda geriye bakınca, işte, önlerinde ve artlarında cenk vardı; ve RABBE feryat ettiler, ve kâhinler boruları çaldılar. ¹⁵ Ve Yahuda adamları bağırıldılar; ve Yahuda adamları bağırınca, vaki oldu ki, Allah Yeroboamı ve bütün İsraili Abiyanın ve Yahudanın önünde vurdu. ¹⁶ Ve İsrail oğulları Yahudanın önünden kaçtılar; ve Allah onları bunların eline verdi. ¹⁷ Ve Abiya ile kavmı onları büyük vuruşla vurdular; şöyle ki, İsrailden ölü olarak beş yüz bin seçme adam düştü. ¹⁸ Böylece İsrail oğulları o vakitte alt edildiler, ve Yahuda oğulları yendiler, çünkü atalarının Allahı RABBE dayandılar. ¹⁹ Ve Abiya Yeroboamın ardını kovdu, ve ondan şehirler aldı, Beyt-eli ve kasabalarını, ve Yeşanayı ve kasabalarını, ve Efronu ve kasabalarını aldı. ²⁰ Ve Abiyanın günlerinde Yeroboam bir daha kuvvetlenmedi; ve RAB onu vurdu, ve öldü. ²¹ Fakat Abiya git gide kuvvetlendi, ve kendine on dört karı aldı, ve yirmi iki oğul ve on altı kız babası oldu. ²² Ve Abiyanın ettiği işlerin geri kalanı, ve onun yolları, ve sözleri, peygamber İddonun tefsirinde yazılıdır.

BAP 14

VE Abiya ataları ile uyudu, ve Davud şehrinde onu gömdüler; ve yerine oğlu Asa kiralık oldu. Onun günlerinde memleket on yıl rahat etti. ² Ve Asa Allahı RABBİN gözünde iyi ve doğru olanı yaptı; ³ çünkü yabancı mezbahları, ve yüksek yerleri kaldırdı, ve dikili taşları kırdı, ve Aşerleri kesti, ⁴ ve atalarının Allahı RABBİ aramağı, ve şeriatı ve emri yapmağı Yahudaya söyledi. ⁵ Ve Yahudanın bütün şehirlerinden yüksek yerleri, ve güneş putlarını kaldırdı; ve gözü önünde ülke rahat etti. ⁶ Ve Yahudada duvarlı şehirler yaptı; çünkü memleket rahattı, ve o yıllarda onun cengi yoktu, çünkü RAB ona rahat vermişti. ⁷ Ve Yahudaya dedi: Bu şehirleri bina edelim, ve etraflarına duvarlar, ve kuleler, kapılar, ve sürgüler yapalım; henüz memleket önümüzdedir, çünkü biz Allahımız RABBİ aradık; onu aradık, ve bize çepçevre rahat verdi. Ve yaptılar, ve işleri iyi gitti. ⁸ Ve Asanın ordusu

vardı; Yahudadan büyük kalkan ve kargı taşıyan üç yüz bin kişi, ve Benyaminden küçük kalkan taşıyan, ve yay kuran iki yüz seksen bin kişi; bütün bunlar cesur yiğitlerdi.

⁹ Ve bunlara karşı Habeş Zerah bin binler askerle, ve üç yüz cenk arabası ile çıktı; ve Mareşaya geldi. ¹⁰ Ve Asa ona karşı çıktı, ve Mareşada Tsefata deresinde cenge dizildiler. ¹¹ Ve Asa Allahı RABBİ çağırıp dedi: Ya RAB, kuvvetli ile kuvvetsiz arasında yardım edecek senden başkası yoktur; ya RAB Allahımız, bize yardım et; çünkü biz sana dayanıyoruz, ve senin isminle bu kalabalığa karşı çıktık. Ya RAB, Allahımız sensin; insan sana galip olmasın. ¹² Ve Asanın önünde, ve Yahudanın önünde RAB Habeşleri vurdu; ve Habeşler kaçtılar. ¹³ Ve Asa ve kendisile beraber olan kavm onları Gerare kadar kovaladılar; ve Habeşlerden o kadar düşenler oldu ki, kendilerinde hayat yoktu; çünkü RABBİN önünde, ve onun ordusu önünde kırılmışlardı; ve pek çok çapul malı taşıdılar. ¹⁴ Ve Gerar çevresindeki bütün şehirleri vurdular; çünkü onların üzerinde RAB korkusu vardı; ve bütün şehirleri çapul ettiler; çünkü onların içinde çapul edilecek çok mal vardı. ¹⁵ Sığır çadırlarını da vurdular, ve çok koyun ve develer sürdüler, ve Yerusulime döndüler.

BAP 15

VE Odedin oğlu Azaryanın üzerine Allahın Ruhı geldi; ² ve Asanın karşısına çıktı, ve ona dedi: Ey Asa, ve bütün Yahuda ve Benyamin, beni dinleyin; siz RAB ile beraber olduğça o sizinle beraberdir; ve siz onu ararsanız, kendisini size buldurur; fakat siz onu bırakırsanız, sizi bırakır. ³ Ve uzun zamandan beri İsrailin hak Allahı yoktu, ve öğretici kâhini yoktu, ve şeriatı yoktu; ⁴ fakat sıkıntılarında İsrailin Allahı RABBE dönünce, ve onu arayınca, kendisini onlara buldurdu. ⁵ Ve o vakitlerde çıkan için ve giren için selâmet yoktu; fakat memleketlerde oturanların hepsi üzerinde büyük şaşkınlıklar vardı. ⁶ Ve millet militle, ve şehir şehirle çarpışıyorlardı; çünkü Allah onları her türlü sıkıntı ile şaşkın ediyordu. ⁷ Fakat siz kuvvetli olun, ve elleriniz gevşek olmasın, çünkü işinizin karşılığı vardır.

⁸ Ve Asa bu sözleri, ve peygamber Odedin peygamberliğini işitince kuvvet buldu, ve bütün Yahuda ve Benyamin diyarından, ve Efraim dağılığında almış olduğu şehirlerden mekruh şeyleri kaldırıp attı; ve RABBİN eyvanı önünde olan RABBİN mezbahını yeniledi. ⁹ Ve bütün Yahudayı ve Benyamini, ve onların arasında Efraimden, ve Manassedden, ve Simeondan misafir bulunanları topladı; çünkü Allahı RABBİN kendisile beraber olduğunu görünce İsrailden pek çok misafirler ona üşüştüler. ¹⁰ Ve Asanın kırallığının on beşinci yılında, üçüncü ayda, Yerusulimde toplandılar. ¹¹ Ve o gün, getirmiş oldukları çapul malından yedi yüz sığır, ve yedi bin koyun RABBE kurban ettiler. ¹² Ve atalarının Allahı RABBİ bütün yüreklerle ve bütün canları ile aramak için ahdedtiler; ¹³ ve küçük olsun büyük olsun, erkek olsun kadın olsun, İsrailin Allahı RABBİ aramıyan herkes öldürülecekti. ¹⁴ Ve borular ve zurnalar çalarak, bağırişla ve yüksek sesle RABBE and ettiler. ¹⁵ Ve bu and üzerine bütün Yahuda sevindi; çünkü bütün yüreklerle and etmişlerdi, ve bütün rızaları ile onu aradılar; ve onlara kendisini buldurdu; ve RAB onlara çepçevre rahat verdi.

¹⁶ Ve kiral Asanın anası Maakayı da kırallıktan kaldırdı, çünkü Aşera için mekruh bir put yapmıştı; ve Asa onun putunu kesti, ve toz edip Kidron vadisinde yaktı. ¹⁷ Fakat İsrailden yüksek yerler kaldırılmadı; ancak Asanın yüreği daima bütündü. ¹⁸ Ve babasının takdis ettiği şeyleri, ve kendisinin takdis ettiği şeyleri, gümüşü ve altını, ve kapları Allahın evine getirdi. ¹⁹ Ve Asanın kırallığının otuz beşinci yılına kadar cenk olmadı.

BAP 16

ASANIN kiralılığının otuz altıncı yılında İsrail kralı Baaşa Yahudaya karşı çıktı, ve Yahuda kralı Asanın yanına giren ve çıkan adam bırakmasın diye Rama şehrini yaptı. ² Ve Asa RAB evinin ve kiral evinin hazinelerinden gümüş ve altın çıkardı, ve Şamda oturan Suriye kralı Ben-hadada gönderip dedi: ³ Babanla benim babam arasında olduğu gibi, seninle benim aramda ahit vardır; işte, sana gümüş ve altın gönderdim; git, İsrail kralı Baaşa ile olan ahdini boz da üzerimden gitsin. ⁴ Ve Ben-hadad kiral Asayı dinledi, ve ordularının başbuğlarını İsrail şehirlerine karşı gönderdi; ve İyonu, ve Danı, ve Abelmayimi, ve Naftalinin bütün ambar şehirlerini vurdular. ⁵ Ve vaki oldu ki, Baaşa bunu işitince, Ramayı yapmaktan vazgeçti, ve işini bıraktı. ⁶ Ve kiral Asa bütün Yahudayı yanına aldı, ve Baaşanın bina etmekte olduğu Ramanın taşlarını ve kerestesini taşıdılar; ve onlarla Gebayı ve Mitspayı yaptı.

⁷ Ve o vakitte Gören Hanani, Yahuda kralı Asanın yanına geldi, ve ona dedi: Mademki Suriye kiralına dayandın, ve Allahın RABBE dayanmadın, bundan dolayı Suriye kiralının ordusu senin elinden kaçıp kurtuldu. ⁸ Habeşler, ve Lubiler, pek çok atlılar ve cenk arabaları ile çok büyük bir ordu değil mi idiler? ve RABBE dayandığın için onları senin eline verdi. ⁹ Çünkü RABBİN gözleri, yürekleri kendisi ile bütün olanlar uğrunda kuvvetli olduğunu göstermek için bütün yeryüzünde fırlanır. Bu işte akılsızlık ettin; çünkü bundan böyle seninle cenkler olacak. ¹⁰ Ve Asa Görene öfkeleni, ve onu hapishaneye attı; çünkü bundan ötürü ona karşı köpürüyordu. Ve o vakitte Asa kavmdan bazı kimseleri ezdi.

¹¹ Ve işte, Asanın işleri, ilk işleri de son işleri de, işte, onlar Yahuda ve İsrail kiralalarının kitabında yazılıdır. ¹² Ve kiralılığının otuz dokuzuncu yılında Asa ayaklarından hastalandı; hastalığı aşırı derece ağırdı; hem de hastalığında RABBİ değil ancak hekimleri aradı. ¹³ Ve Asa, kiralılığının kırk birinci yılında ölüp ataları ile uyudu. ¹⁴ Ve onu Davud şehrinde kendisi için kazmış olduğu kabrine gömdüler, ve onu güzel kokularla, ve attar işine göre hazırlanmış türlü türlü baharatla dolu bir yatağa yatırdılar; ve onun için pek çok tütsü yaktılar.

BAP 17

VE onun yerine oğlu Yehoşafat kiral oldu, ve İsraille karşı kendisini pekiştirdi. ² Ve Yahudanın bütün duvarlı şehirlerine cenkçiler koydu, ve Yahuda diyarına, ve babası Asanın almış olduğu Efraim şehirlerine asker koydu. ³ Ve RAB Yehoşafatla beraberdi, çünkü atası Davudun ilk yollarında yürüdü, ve Baalları aramadı, ⁴ fakat babasının Allahını aradı, ve İsrailin işlerine göre değil, Allahın emirlerinde yürüdü. ⁵ Ve RAB kiralılığı onun elinde pekiştirdi; ve bütün Yahuda Yehoşafata hediyeler getirdiler; ve bol serveti ve izzeti vardı. ⁶ Ve RABBİN yollarında cesaretlendi; ve yüksek yerleri ve Aşerleri de Yahudadan kaldırdı.

⁷ Ve kiralılığının üçüncü yılında, Yahuda şehirlerinde halka öğretsinler diye, reislerini, Ben-hayili, ve Obadyayı, ve Zekaryayı, ve Netaneli, ve Mikayayı; ⁸ ve onlarla beraber Levilileri, Şemayayı, ve Netanyayı, ve Zebadyayı, ve Asaheli, ve Şemiramotu, ve Yehonatani, ve Adoniyayı, ve Tobiyayı, ve Tobadoniyayı, Levilileri, ve onlarla beraber kâhinleri, Elişamayı, ve Yehoramı gönderdi. ⁹ Ve Yahudada halka öğrettiler, ve yanlarında RABBİN şeriat kitabı vardı; ve Yahudanın bütün şehirlerini dolaştılar, ve kavma öğrettiler.

¹⁰ Ve Yahudanın çevresinde olan bütün memleketlerin kiralılıkları üzerine RAB korkusu düştü, ve Yehoşafata karşı cenketmediler. ¹¹ Ve Filistilerden bazıları Yehoşafata hediyeler, ve haraç olarak gümüş getirdiler; Araplar da ona sürüler, yedi bin yedi yüz koç, ve yedi bin yedi yüz ergeç getirdiler. ¹² Ve Yehoşafat git gide aşırı dereceye

varıncıya kadar büyüdü; ve Yahudada hisarlar ve ambarlar şehirleri yaptı. ¹³ Ve Yahuda şehirlerinde çok işleri, ve Yerusâlimde cenk adamları, cesur yiğitleri vardı. ¹⁴ Ve ataları evlerine göre onların sayısı şu idi: Yahudadan, binlerin başları: başbuğ Adna, ve kendisile beraber üçyüz bin cesur yiğit; ¹⁵ ve onun yanında başbuğ Yehohanan, ve kendisile beraber iki yüz seksen bin; ¹⁶ ve onun yanında gönlü ile kendini RABBE tahsis eden Zikrinin oğlu Amasya, ve kendisile beraber iki yüz bin cesur yiğit. ¹⁷ Ve Benyaminden, cesur bir yiğit olan Elyada, ve kendisile beraber yay ve kalkanla silâhlanmış iki yüz bin kişi; ¹⁸ ve onun yanında Yehozabad, ve kendisile beraber cenk için donatılmış yüz seksen bin kişi. ¹⁹ Kırılın bütün Yahudada duvarlı şehirlere koyduğu askerlerden başka olarak kırıla hizmet eden bunlardı.

BAP 18

VE Yehoşafatın bol serveti ve izzeti vardı; ve Ahabla hısım oldu. ² Ve bir kaç yıl sonra Samiriyeye Ahabın yanına indi. Ve Ahab onun için ve onunla beraber olan kavm için pek çok koyun ve sığır boğazladı, ve onu Ramot-gileada birlikte çıkmağa kandırdı. ³ Ve İsrail kralı Ahab Yahuda kralı Yehoşafata dedi: Benimle Ramot-gileada gider misin? Ve ona dedi: Beni kendin gibi say, ve kavmımı kavmin gibi say; ve cenkte seninle beraber oluruz.

⁴ Ve Yehoşafat İsrail kralına dedi: Rica ederim, önce RABBİN sözünü sor. ⁵ Ve İsrail kralı peygamberleri, dört yüz kişiyi topladı, ve onlara dedi: Ramot-gileada cenge gidelim mi, yoksa vazgeçeyim mi? Ve dediler: Çık; ve Allah onu kırılın eline verecektir. ⁶ Fakat Yehoşafat dedi: Bunlardan başka burada RABBİN bir peygamberi yok mu ki, ondan soralım? ⁷ Ve İsrail kralı Yehoşafata dedi: Bir kişi daha var, onun vasıtası ile RABDEN sorabiliriz; fakat ben ondan nefret ederim; çünkü benim hakkımda hiç bir zaman iyilik haber vermez, daima kötülük haber verir; o İmlanın oğlu Mikayadır. Ve Yehoşafat: Kırıl böyle söylemesin, dedi. ⁸ Ve İsrail kralı bir harem ağası çağırıp dedi: Çabuk, İmlanın oğlu Mikayayı getir. ⁹ Ve İsrail kralı ile Yahuda kralı Yehoşafat, her biri kendi tahtı üzerinde, kırıl elbiselerini giyinmiş olarak oturdular, ve Samiriye kapısının girilecek yerinde olan açıklıkta oturuyorlardı; ve bütün peygamberler onların önünde peygamberlik ediyorlardı. ¹⁰ Ve Kenaananın oğlu Tsedekiya kendine demir boynuzlar yapıp dedi: RAB şöyle diyor: Suriyeliler bitinciye kadar onları bu boynuzlarla süseceksin. ¹¹ Ve bütün peygamberler böylece peygamberlik edip dediler: Ramot-gileada çık, ve işin iyi gidecek; çünkü RAB onu kırılın eline verecektir.

¹² Ve Mikayayı çağırarak için giden ulak ona söyliyip dedi: İşte, peygamberler kırıla bir ağızdan iyilik söylüyorlar; rica ederim, senin sözün de onlardan birinin sözü gibi olsun, ve iyilik söyle. ¹³ Ve Mikaya dedi: Hay olan RABBİN hakkı için, Allahım bana ne derse, ben onu söylerim. ¹⁴ Ve kırılın yanına geldi, ve kırıl ona dedi: Mikaya, cenk için Ramot-gileada gidelim mi, yoksa vazgeçeyim mi? Ve ona dedi: Çıkın, ve işiniz iyi gidecektir; ve onlar sizin elinize verilecektir. ¹⁵ Ve kırıl ona dedi: RABBİN ismile hakikatten başka bana bir şey söylemeyeceğine sana kaç kere daha and ettireyim? ¹⁶ Ve dedi: Bütün İsraili dağlar üzerinde çobanı olmıyan koyunlar gibi dağılmış gördüm; ve RAB dedi: Bunların efendisi yok; herkes kendi evine selâmetle dönsün. ¹⁷ Ve İsrail kralı, Yehoşafata dedi: Hakkımda iyilik değil, kötülük haber verecektir, diye sana söylemedim mi? ¹⁸ Ve Mikaya dedi: Öyle ise RABBİN sözünü dinleyin: RABBİ tahtı üzerinde oturmakta, ve bütün gökler ordusunu sağında ve solunda durmakta gördüm. ¹⁹ Ve RAB dedi: Ramot-gileada çıksın da düşsün diye Ahabı kim kandıracak? Ve kimi böyle, kimi şöyle dedi. ²⁰ Ve bir ruh çıkıp RABBİN önünde durdu, ve dedi: Ben onu kandırırım. Ve RAB ona dedi: Ne ile? ²¹ Ve dedi: Ben çıkarım, ve bütün peygamberlerinin ağızında yalancı bir ruh olurum. Ve

dedi: Kandırırısın, hem de onunla başa çıkarsın; çık ve öyle yap. ²² Ve şimdi, işte RAB senin bu peygamberlerinin ağzına yalancı bir ruh koymuştur; ve RAB senin hakkında kötü olanı söylemiştir.

²³ Ve Kenaananın oğlu Tsedekiya yaklaştı, ve Mikayanın yanağına vurup dedi: RABBİN Ruhu seninle söyleşmek için benden sana hangi yoldan geçti? ²⁴ Ve Mikaya dedi: İşte, gizlenmek için bir iç odaya gireceğin gün görürsün. ²⁵ Ve İsrail kıralı dedi: Mikayayı alın, ve onu şehrin reisi Amona, ve kıralın oğlu Yoaşa geri götürün; ²⁶ ve diyin: Kıral şöyle diyor: Bunu hapishaneye atın, ve ben selâmetle dönünciye kadar ona elem ekmeği yedin, ve elem suyu için. ²⁷ Ve Mikaya dedi: Eğer sen selâmette dönecek olursan, RAB benim vasıtamla söylememiştir. Ve dedi: Ey kavmlar, hepimiz işitin.

²⁸ Ve İsrail kıralı ile Yahuda kıralı Yehoşafat Ramot-gileada çıktılar. ²⁹ Ve İsrail kıralı, Yehoşafata dedi: Ben kılığımı değiştireceğim, ve cenge gireceğim; fakat sen kendi esvabını giy. Ve İsrail kıralı kılığını değiştirdi; ve cenge girdiler. ³⁰ Ve Suriye kıralı, arabalarının başbuğlarına: Ne küçükle ne büyükle, ancak İsrail kıralı ile cenkedin, diye emretmişti. ³¹ Ve vaki oldu ki, arabaların başbuğları Yehoşafatı görünce dediler: İsrail kıralı budur! ve ona karşı cenketmek için o tarafa döndüler; ve Yehoşafat bağırdı, ve RAB ona yardım etti; ve Allah onları ondan saptırdı. ³² Ve vaki oldu ki, arabaların başbuğları onun İsrail kıralı olmadığını görünce onun ardından döndüler. ³³ Ve bir adam nişan almadan yay çekti, ve İsrail kıralını zırhların bitiştiği yerden vurdu; ve kıral arabacısına dedi: Dizgini çevir, ve beni ordudan çıkar; çünkü ağır yaralandım. ³⁴ Ve cenk o gün arttı; ve Suriyelilere karşı İsrail kıralı akşama kadar kendi cenk arabasında direndi; ve güneş battığı vakitlerde öldü.

BAP 19

VE Yahuda kıralı Yehoşafat Yerusâlime, evine selâmetle döndü. ² Ve Hananinin oğlu Gören Yehu onun önüne çıktı, ve kıral Yehoşafata dedi: Senin için kötüye mi yardım etmek, ve RABDEN nefret edenleri mi sevmek gerek? Bundan ötürü senin üzerine RAB yönünden öfke vardır. ³ Bununla beraber sende iyi şeyler bulundu; çünkü Aşeraları memleketten kaldırıp attın, ve kendi yüreğini Allahı aramak için hazırladın.

⁴ Ve Yehoşafat Yerusâlimde kaldı; ve tekrar Beer-şebadan Efraim dağılığına kadar kavm arasına çıktı, ve onları atalarının Allahı RABBE döndürdü. ⁵ Ve memlekete, Yahudanın bütün duvarlı şehirlerine, şehir şehir hâkimler koydu, ⁶ ve hâkimlere dedi: Ne yapmakta olduğunuza bakın; çünkü insan için değil, RAB için hükmediyorsunuz; ve hüküm işinde o sizinle beraberdir. ⁷ Ve şimdi, sizin üzerinizde RAB korkusu olsun; dikkat edin ve yapın; çünkü Allahımız RAB indinde haksızlık, yahut hatır saymak, yahut rüşvet almak yoktur.

⁸ Ve Yehoşafat RABBİN hükümlerini icra için ve davalar için Yerusâlime de Levililerden, ve kâhinlerden, ve İsrailin atalar evlerinin başlarından koydu. Ve Yerusâlime döndüler. ⁹ Ve onlara emredip dedi: Böylece, RAB korkusu ile, sadakatla, ve bütün yürekle davranacaksınız. ¹⁰ Ve şehirlerinde oturan kardeşlerinizden size gelecek her davada, gerek kanla kan arasında olsun, gerekse şeriatla emir, kanunlar, ve hükümler arasında olsun, onları sakındırınız ki, RABBE karşı suçlu olmasınlar, ve sizin üzerinize ve kardeşleriniz üzerine öfke gelmesin; böyle edin, ve suçlu olmazsınız. ¹¹ Ve işte, RABBİN her işi için başkâhin Amarya, ve kıralın her işi için Yahuda evinin hükümdarı İsmailin oğlu Zebadya sizin başınızdadır; ve önünüzde Levililer memur olacaklardır. Kuvvetli olun, ve yapın, ve RAB iyi adamla beraber olsun.

BAP 20

VE bundan sonra vaki oldu ki, Moab oğulları, ve Ammon oğulları, ve onlarla beraber Ammonîlerden* bazıları, Yehoşafata karşı cenk için geldiler. ² Ve adamlar geldiler, ve

Yehoşafata bildirip dediler: Denizin öte tarafından, Suriyeden sana karşı büyük bir kalabalık geliyor; ve işte, onlar Hatsatson-tamardadırlar (o En-gedidir).³ Ve Yehoşafat korktu, ve RABBİ aramağa koyuldu; ve bütün Yahudada oruç ilân etti.⁴ Ve Yahuda RABDEN yardım dilemek için toplandı; Yahudanın bütün şehirlerinden de RABBİ aramak için geldiler.

* Belki *Meuniler* olacak; yirmi altıncı bap, yedinci ayete bakın.

⁵ Ve Yehoşafat RABBİN evinde, yeni avlunun önünde, Yahuda ve Yeruşalim cemaatinin içinde durdu; ⁶ ve dedi: Ya RAB, atalarımızın Allahı, göklerde Allah olan sen değil misin? ve bütün milletlerin kiralıkları üzerine hâkim olan sen değil misin? ve kudretle ceberrut senin elindedir, ve kimse sana karşı duramaz. ⁷ Ey Allahımız, kavmin İsrailin önünden bu diyarda oturanları kovan, ve onu dostun İbrahimin zürriyetine ebediyen veren sen değil misin? ⁸ Ve orada oturdular, ve senin için orada ismine makdis yaptılar, ve dediler: ⁹ Eğer üzerimize belâ, kılıç, kaza, veba, veya kıtlık gelirse, bu evin önünde, ve senin önünde (çünkü senin ismin bu evdedir) duracağız, ve sıkıntımızda sana feryat edeceğiz, ve sen işiteceksin ve kurtaracaksın. ¹⁰ Ve şimdi, işte, Mısırdan gelirken İsraili aralarına girmeğe bırakmadığın, ve yanlarından sapıp helâk etmedikleri Ammon oğulları, ve Moabîler, ve Seir dağındakiler, ¹¹ bize miras olarak verdiği senin mülkünden bizi kovmağa gelerek, işte, karşılığını bize nasıl ödiyorlar. ¹² Ey Allahımız, onlara hükmetmeyecek misin? çünkü üzerimize gelmekte olan bu büyük kalabalığa karşı kuvvetimiz yoktur; ve biz ne yapacağımızı bilmiyoruz; ancak gözlerimiz senin üzerindedir. ¹³ Ve bütün Yahuda, yavruları, karıları ve oğulları ile beraber RABBİN önünde durmakta idi.

¹⁴ Ve cemaatin ortasında, Asaf oğullarından, Mattanyanın oğlu, Yeielin oğlu, Benayanın oğlu, Zekaryanın oğlu Levili Yahazielin üzerine RABBİN Ruhı geldi; ¹⁵ ve dedi: Bütün Yahuda, ve Yeruşalimde oturanlar, ve sen kiral Yehoşafat, iyi dinleyin; RAB size şöyle diyor: Bu büyük kalabalığın yüzünden korkmayın ve yılgınlığa düşmeyin; çünkü cenk sizin değil, ancak Allahındır. ¹⁶ Yarın onlara karşı inin; işte, onlar Tsits yokuşundan çıkıyorlar; ve onları vadinin sonunda, Yeruel çölünün önünde bulacaksınız. ¹⁷ Bu seferde cenkedecek olan siz değilsiniz; ey Yahuda ve Yeruşalim, saf bağılıp durun, sizinle beraber olan RABBİN kurtarışını görün; korkmayın ve yılgınlığa düşmeyin; yarın onlara karşı çıkın; çünkü RAB sizinle beraberdir. ¹⁸ Ve Yehoşafat yüz üstü yere kapandı, ve bütün Yahuda, ve Yeruşalimde oturanlar, RABBE tapınmak için RABBİN önünde yere kapandılar. ¹⁹ Ve Kohatîler oğullarından, ve Korahîler oğullarından Levililer, İsrailin Allahı RABBE çok yüksek sesle hamdetmek için ayağa kalktılar.

²⁰ Ve sabahlayın erken kalktılar, ve Tekoa çölüne çıktılar; ve çıktıkları zaman Yehoşafat durup dedi: Ey Yahuda, ve Yeruşalimde oturanlar, beni dinleyin; Allahınız RABBE inanın, ve emniyette olursunuz; ve onun peygamberlerine inanın, ve işleriniz iyi gider. ²¹ Ve kavmla danıştıktan sonra, RABBE ilâhi okuyanları koydu, ta ki, ordunun önünde çıktıkları zaman ziyetle hamedip: RABBE şükredin, çünkü inayeti ebedîdir, desinler.

²² Ve terennümle hamde başladıkları zaman, Yahudaya gelmekte olan Ammon oğullarına, Moabîlere, ve Seir dağlılarına karşı RAB pusu kurdu; ve vuruldular. ²³ Çünkü Ammon oğulları ile Moabîler Seir dağlılarını helâk edip bütün bütün yok etmek için onlara karşı kalktılar; ve Seir halkını bitirince, kendilerini helâk etmekte birbirlerine yardım ettiler.

²⁴ Ve Yahuda, çölün bekçi kulesine varınca, o kalabalığa baktılar; ve işte, onlar yere düşmüş leşlerdi, ve kaçıp kurtulan yoktu. ²⁵ Onların çapul malını kapışmak için Yehoşafat ile kavmi geldikleri zaman, onlar arasında pek çok mal ve leşler, ve değerli

şeyler buldular, ve onları kendileri için taşıyamıyacakları kadar soydular; ve üç gündür çapul malı kapışmakta idiler, çünkü çoktu.²⁶ Ve dördüncü gün Beraka* deresinde toplandılar; çünkü RABBİ orada takdis ettiler; bundan ötürü o yerin adını Beraka deresi koydular, bugüne kadar öyledir.²⁷ Ve Yahuda ve Yerusolimden olan adamların hepsi, Yehoşafat onların başında olarak, sevinçle Yerusolime dönmek için geri geldiler; çünkü RAB düşmanları üzerine onlara sevinç vermişti.²⁸ Ve santurlarla ve çenklerle ve borularla Yerusolime RABBİN evine geldiler.²⁹ Ve İsrailin düşmanlarına karşı RABBİN cenkettiğini işitince bütün memleketlerin kiralıkları üzerine Allah korkusu düştü.³⁰ Ve Yehoşafatın ülkesi rahata erdi; çünkü Allahı kendisine çepçevre rahat verdi.

* *Bereket.*

³¹ Ve Yehoşafat İsrail üzerinde kiralık etti; kiral olduğu zaman otuz beş yaşında idi; ve Yerusolimde yirmi beş yıl kiralık etti. Ve anasının adı Şilhinin kızı Azuba idi.³² Ve babası Asanın yolunda yürüdü, ve RABBİN gözünde doğru olanı yaparak ondan sapmadı.³³ Ancak yüksek yerler kaldırılmadı; ve kavm henüz yüreklerini atalarının Allahına hazırlamamışlardı.³⁴ Ve Yehoşafatın işlerinin geri kalanı, ilk işleri de son işleri de, işte, onlar İsrail kiralıklarının kitabına geçirilmiş olan Hananinin oğlu Yehunun tarihinde yazılıdır.

³⁵ Ve ondan sonra Yahuda kiralı Yehoşafat, işinde kötü olan İsrail kiralı Ahazya ile uyuşturdu;³⁶ ve Tarşişe gitmek üzere gemiler yapmak için onunla uyuşturdu; ve gemileri Etsyon-geberde yaptılar.³⁷ Ve Mareşadan olan Dodavahunun oğlu Eliezer Yehoşafata karşı peygamberlik edip dedi: Ahazya ile uyuşturduğün için RAB senin işlerini bozdu. Ve gemiler parçalandılar, ve Tarşişe gidemediler.

BAP 21

VE Yehoşafat ataları ile uyudu, ve Davud şehrinde ataları yanında gömüldü; ve yerine oğlu Yehoram kiral oldu.² Ve onun kardeşleri, Yehoşafatın oğulları vardı: Azarya, ve Yehiel, ve Zekarya, ve Azarya, ve Mikael, ve Şefatya; bunların hepsi İsrail kiralı Yehoşafatın oğulları idiler.³ Ve babaları onlara Yahudada duvarlı şehirlerle beraber, gümüştan ve altından ve değerli şeylerden büyük hediyeler verdi; fakat kiralığı Yehorama verdi, çünkü ilk oğuldu.⁴ Ve Yehoram babasının kiralığı üzerine çıkıp kuvvet bulunca, bütün kardeşlerini, ve İsrail reislerinden bazılarını da kılıçla öldürdü.⁵ Yehoram kiral olduğu zaman otuz iki yaşında idi; ve Yerusolimde sekiz yıl kiralık etti.⁶ Ve Ahab evinin ettiği gibi o da İsrail kiralıklarının yolunda yürüdü; çünkü onun karısı Ahabın kızı idi; ve RABBİN gözünde kötü olanı yaptı.⁷ Fakat RAB Davudla ettiği ahitten ötürü, ve bütün günler ona ve oğullarına bir çerağ vereceğini vadettiğine göre, Davud evini helâk etmek istemedi.

⁸ Onun günlerinde Edom ayaklanıp Yahudanın eli altından çıktı, ve birini üzerlerine kiral ettiler.⁹ Ve Yehoram reisleri ile beraber, bütün cenk arabaları yanında olarak geçti; ve geceleyin kalktı, ve kendisini kuşatan Edomîleri, ve arabaların başbuğlarını vurdu.¹⁰ Böylece Edom ayaklandı, bugüne kadar Yahudanın eli altından çıkmıştır; o vakit Libna da aynı zamanda ayaklandı, ve onun eli altından çıktı, çünkü atalarının Allahı RABBİ bırakmıştı.

¹¹ Yahuda dağlarında da yüksek yerler yaptı, ve Yerusolimde oturanlara zina ettirdi, ve Yahudayı da sürükledi.¹² Ve ona peygamber İlyadan şu yazı geldi: Atan Davudun Allahı RAB şöyle diyor: Mademki baban Yehoşafatın yollarında, ve Yahuda kiralı Asanın yollarında yürümedin,¹³ fakat İsrail kiralıklarının yolunda yürüdün, ve Yahudaya ve Yerusolimde oturanlara, Ahab evinin yaptığı gibi zina ettirdin, ve baban evinden senden daha iyi olan kardeşlerini öldürdün;¹⁴ işte, RAB senin kavminı, ve oğullarını, ve

karılarını, ve bütün malını büyük vuruşla vuracak, ¹⁵ ve hastalık yüzünden günden güne barsakların çıkıncıya kadar barsak hastalığı ile ağır hastalanacaksın.

¹⁶ Ve RAB Yehorama karşı Filistilerin, ve Habeşlerin yan tarafında olan Arapların ruhunu uyandırdı; ¹⁷ ve Yahudaya karşı çıktılar, ve yarıp içine girdiler, ve kiralın evinde bulunan bütün malı, hem de oğullarını ve karılarını götürdüler; ve oğullarının en küçüğü Yehoahazdan* başka oğlu kalmadı.

* Yirmi ikinci bap, birinci ayette, *Ahazyaya*.

¹⁸ Ve bunun hepsi olduktan sonra RAB onu barsaklarından iyi olmaz hastalıkla vurdu. ¹⁹ Ve vaki oldu ki, vakit geçtikçe iki yılın sonunda hastalığından ötürü barsakları çıktı, ve kötü hastalıklarla öldü. Ve kavmı ataları için tütsü yaktıkları gibi onun için yakmadılar. ²⁰ Kiral olduğu zaman otuz iki yaşında idi, ve Yerusolimde sekiz yıl kiralık etti; ve göçmesine yazık oldu denilmedi; ve onu Davud şehrinde gömdüler, fakat kiralının kabirlerine gömmediler.

BAP 22

VE Yerusolimde oturanlar, onun yerine en küçük oğlu Ahazyayı kiral ettiler; çünkü Araplarla beraber ordugâha gelmiş olan çete bütün büyükleri öldürmüştü. Ve Yahuda kiralı Yehoramın oğlu Ahazyaya kiral oldu. ² Ahazyaya kiral olduğu zaman kırk iki yaşında idi; ve Yerusolimde bir yıl kiralık etti; ve anasının adı Omrinin kızı Atalya idi. ³ O da Ahab evinin yollarında yürüdü; çünkü kötülük yapmak için anası onu öğütliyordu. ⁴ Ve Ahab evi gibi RABBİN gözünde kötü olanı yaptı; çünkü onun helâki için babasının ölümünden sonra kendisini onlar öğütliyordular. ⁵ Onların öğüdü ile de yürüyüp, İsrail kiralı Ahabın oğlu Yehoramla beraber Suriye kiralı Hazaele karşı Ramot-gileadda cenketmeğe gitti; ve Suriyeliler Yoramı yaraladılar. ⁶ Ve Ramada Suriye kiralı Hazaele karşı cenkettiği zaman aldığı yaralardan iyi edilmek için Yizreele döndü. Ve Yahuda kiralı Yehoram oğlu Azarya*, Yizreelde olan Ahabın oğlu Yehoramı görmek için indi, çünkü hasta idi.

* Bu babın birinci ayetinde, *Ahazyaya*.

⁷ Ve Ahazyanın Yoramın yanına gelerek helâk olması Allahtandı; çünkü geldiği zaman, Ahab evini kökünden kesmek için RABBİN meshetmiş olduğu Nimşi oğlu Yehuya karşı, Yehoramla beraber çıktı. ⁸ Ve vaki oldu ki, Yehu Ahab evine hükmü icra ederken, Yahuda reislerini, ve Ahazyanın kardeş oğullarını Ahazyaya hizmet etmekte buldu, ve onları öldürdü. ⁹ Ve Ahazyayı aradı, ve onu tuttular (ve o Samiriyede gizlenmekte idi), ve onu Yehuya getirdiler, ve onu öldürdüler; ve onu gömdüler, çünkü dediler: RABBİ bütün yüreğile aramış olan Yehoşafatın oğludur. Ve Ahazyanın evinde kiralılığı tutabilecek kuvvet kalmadı.

¹⁰ Ve Ahazyanın anası Atalya oğlunun öldüğünü görünce, kalktı, ve Yahuda evinin bütün kiral zürriyetini yok etti. ¹¹ Fakat kiralın kızı Yehoşabeat, Ahazyanın oğlu Yoaşı aldı, ve kiralın öldürülen oğulları arasından onu çaldı, ve onu ve dadısını yataklar odasına koydu. Kâhin Yehoyadanın karısı, kiral Yehoramın kızı olan Yehoşabeat (çünkü o Ahazyanın kızkardeşi idi) böylece onu öldürmesin diye Atalyadan onu gizledi. ¹² Ve onlarla beraber altı yıl Allahın evinde gizli kaldı; ve Atalya memleket üzerinde kiralıçalık etti.

BAP 23

VE yedinci yılda Yehoyada kuvvet buldu, ve yüzlerin başları, Yehoramın oğlu Azarya, ve Yehohananın oğlu İsmail, ve Obedin oğlu Azarya, ve Adayanın oğlu Maaseya, ve Zikrinin oğlu Elişafatla ahdetti. ² Ve Yahudayı dolaştılar, ve Yahudanın bütün şehirlerinden Levilileri, ve İsrailin atalar evlerinin başlarını topladılar, ve Yerusolime geldiler. ³ Ve bütün cemaat Allahın evinde kiralı ahdettiler. Ve onlara dedi: İşte, Davud

oğulları hakkında RABBİN söylediği gibi, kıralın oğlu kiralık edecektir. ⁴ Yapacağınız iş şudur: Sizden, Sebt günü giren kâhinlerden ve Levililerden, üçte biri eşik kapıcıları olacak; ⁵ ve üçte biri kiral evinde olacak, ve üçte biri temel kapısında olacak; ve bütün kavm RAB evinin avlularında olacak. ⁶ Fakat kâhinlerden ve hizmet eden Levililerden başka RABBİN evine kimse girmesin; onlar girecekler, çünkü mukaddestirler; fakat bütün kavm RABBİN bekçiliğini tutacaklar. ⁷ Ve Levililer, her biri silâhları elinde olarak, kıralı çepçevre kuşatacaklar; ve eve giren her adam öldürülsün; ve siz kiral girdiği ve çıktığı zaman beraberinde olun.

⁸ Ve Levililerle bütün Yahuda kâhin Yehoyadanın emrettiği her şeye göre yaptılar; Sebt günü girenlerle Sebt günü çıkanları, her biri kendi adamlarını aldı; çünkü kâhin Yehoyada takımlara yol vermedi. ⁹ Ve kâhin Yehoyada yüzlerin başlarına mızrakları, ve küçük kalkanları, ve büyük kalkanları verdi; bunlar evelce kiral Davudun olup Allahın evinde idiler. ¹⁰ Ve herkesin silâhı elinde olarak, bütün kavmı, evin sağ tarafından evin sol tarafına kadar, mezbahın ve evin boyunca çepçevre kıralın yanına koydu. ¹¹ Ve kıralın oğlunu çıkardılar, ve başına tacı koydular, ve kendisine şehadeti verdiler, ve onu kiral ettiler; ve Yehoyada ile oğulları onu meshettiler, ve: Yaşasın kiral, dediler.

¹² Ve Atalya koşuşan ve kıralı alkışlıyan kavmin sesini işitince, RAB evine, kavmin yanına geldi; ¹³ ve baktı, ve işte, kiral girilecek yerde kendi direğinin yanında, ve reislerle boru çalanlar kıralın yanında duruyorlardı; ve memleketin bütün kavmı seviniyordu, ve borular çalıyorlardı; ilâhiciler de musiki âletleri çalıyorlardı, ve hamt terennümünü idare ediyorlardı. Ve Atalya esvabını yırtıp bağırdı: Hainlik! Hainlik! ¹⁴ Ve kâhin Yehoyada askerin başında olan yüzlerin başlarını çıkardı; ve onlara dedi: Safların arasından bu kadını çıkarın; ve onun ardınca gelen her adam kılıçla öldürülsün; çünkü kâhin: Onu RABBİN evinde öldürmeyin, demişti. ¹⁵ Ve kadına yol açtılar; ve kiral evinin atlar kapısından içeri girerken orada onu öldürdüler.

¹⁶ Ve Yehoyada, kendisi ve bütün kavmla kiral arasında, RABBİN kavmı olsunlar diye, ahit kesti. ¹⁷ Ve bütün kavm Baal evine gittiler, ve onu yıktılar, ve mezbahlarını ve putlarını parçaladılar, ve Baalın kâhini Mattanı mezbahlar önünde öldürdüler. ¹⁸ Ve Yehoyada, RAB evinin memurlarını, Davudun RAB evinde sınıflara ayırmış olduğu kâhinlerin, Levililerin, eli altına koydu; bunlar RABBİN yakılan takdimelerini, Musanın şeriatinde yazılmış olduğu gibi, Davudun tertibine göre sevinçle ve musiki ile arz etmek için idiler. ¹⁹ Ve her hangi bir suretle murdar olan kimse girmesin diye, RAB evinin kapılarına kapıcılar koydu. ²⁰ Ve yüzlerin reislerini, ve ileri gelenleri, ve kavmin valilerini, ve memleketin bütün kavmını aldı, ve kıralı RABBİN evinden indirdi; ve yukarıki kapıdan geçip kiral evine geldiler, ve kiralık tahtı üzerine kıralı oturtular. ²¹ Ve memleketin bütün kavmı sevindiler, ve şehir sustu. Ve Atalyayı kılıçla öldürmüşlerdi.

BAP 24

YOAŞ kıral olduğu zaman yedi yaşında idi, ve Yeruşalimde kırk yıl kiralık etti; ve anası Beer-şebadan olup adı Tsibya idi. ² Ve kâhin Yehoyadanın bütün günlerinde Yoaş RABBİN gözünde doğru olanı yaptı. ³ Ve Yehoyada ona iki karı aldı; ve oğullar ve kızlar babası oldu.

⁴ Ve bundan sonra vaki oldu ki, RAB evini yenilemeği Yoaş yüreğine koydu. ⁵ Ve kâhinlerle Levilileri toplıyıp onlara dedi: Yahudanın şehirlerine çıkın, ve Allahınızın evini her yıl onarmak için bütün İsrailden gümüş toplayın; ve bu işte çabuk olun. Fakat Levililer çabuk davranmadılar. ⁶ Ve başta olan Yehoyadayı kıral çağırdı, ve ona dedi: RABBİN kulu Musanın ve İsrail cemaatinin şahadet çadırı için koydukları vergiyi, Yahudadan ve Yeruşalimden getirsinler diye niçin Levililerden istemedin? ⁷ Çünkü o

fena kadının, Atalyanın, oğulları Allahın evini harap etmişler, ve RAB evinin bütün mukaddes şeylerini de Baallara vermişlerdi.

⁸ Ve kiral emretti, ve bir sandık yapıp onu RAB evinin kapısına, dış tarafa koydular. ⁹ Ve Allahın kulu Musanın çölde İsrail üzerine koyduğu vergiyi, RAB için getirsinler diye Yahudada ve Yerusolimde ilân ettiler. ¹⁰ Ve bütün reislerle bütün kavm sevindiler, ve getirdiler, ve sandık doluncuya kadar içine attılar. ¹¹ Ve öyle vaki oldu ki, Levililer elile sandığı kiralın memurlarına getirdikleri, ve çok gümüş olduğunu gördükleri vakit, kiralın kâtibile başkâhinin memuru geldiler, ve sandığı boşalttılar, ve onu kaldırıp tekrar yerine koydular. Her gün böyle yaparlardı, ve pek çok gümüş topladılar. ¹² Ve kıralla Yehoyada RAB evinin hizmet işini yapanlara onu verirlerdi; ve RAB evini yenilemek için ücretle yapıcılar ve dülgerler, ve RAB evini onarmak için demir ve tunç işçileri tuttular. ¹³ Ve işçiler işlediler, ve onların elinde yenilemek işi ileri gitti, ve Allahın evini evelki haline koydular, ve onu pekiştirdiler. ¹⁴ Ve bitirdikleri zaman, kiralın ve Yehoyadanın önüne artakalan gümüşü getirdiler; ve bununla RAB evi için kaplar, hizmet için ve takdimeler arzetmek için kaplar, ve kaşıklar, ve altın ve gümüş kaplar yaptılar. Ve Yehoyadanın bütün günlerinde daima RAB evinde yakılan takdimeler arzettiler.

¹⁵ Fakat Yehoyada kocadı, ve günlere doydu, ve öldü; öldüğü zaman yüz otuz yaşında idi. ¹⁶ Ve onu Davud şehrinde kıralların yanına gömdüler, çünkü İsrailde, ve Allahla evi uğrunda iyilik etmişti. ¹⁷ Ve Yehoyadanın ölümünden sonra Yahuda reisleri gelip kıralla işildiler. O zaman kiral onları dinledi. ¹⁸ Ve atalarının Allahı RABBİN evini bıraktılar, ve Aşerlere ve putlara kulluk ettiler, ve onların bu günahından ötürü Yahuda ile Yerusolim üzerine öfke geldi. ¹⁹ Bununla beraber kendilerini RABBE döndürmek için onlara peygamberler gönderdi; ve onlara karşı şahadet ettiler, fakat kulak asmadılar.

²⁰ Ve kâhin Yehoyadanın oğlu Zekaryanın üzerine Allahın Ruhı geldi; ve kavmin arasında yüksek bir yerde durdu, ve onlara dedi: Allah şöyle diyor: Niçin RABBİN emirlerinden öte geçiyorsunuz da işleriniz iyi gitmiyor? siz RABBİ bıraktığınız için o da sizi bıraktı. ²¹ Ve ona karşı düzen kurdular, ve onu kiralın emrile RAB evinin avlusunda taşlarla taşladılar. ²² Böylece kiral Yoaş Zekaryanın babası Yehoyadanın kendisine ettiği inayeti hatırına getirmede, ve oğlunu öldürdü. Ve ölürken: RAB görsün ve arasın, dedi.

²³ Ve yıl dönümünde vaki oldu ki, Suriyelilerin ordusu ona karşı çıktı; ve Yahudaya ve Yerusolime geldiler, ve kavmin arasından bütün kavm reislerini helâk ettiler, ve onlardan alınan bütün çapul malını Şam kiralına gönderdiler. ²⁴ Suriyelilerin ordusu az adamla geldiği halde, RAB çok büyük bir orduyu onların eline verdi; çünkü bunlar atalarının Allahı RABBİ bırakmışlardı. Böylece Yoaşa hükmü icra ettiler.

²⁵ Ve onun yanından gittikleri zaman (çünkü onu çok hasta bıraktılar), kendi kulları, kâhin Yehoyadanın oğullarının kanından ötürü kendisine karşı düzen kurdular, ve onu yatağında öldürdüler, ve öldü; ve onu Davud şehrinde gömdüler, fakat kıralların kabirlerinde gömmediler. ²⁶ Ve ona karşı düzen kuranlar şunlardır: Ammonî Şimeat kadının oğlu Zabad, ve Moablî Şimrit kadının oğlu Yehozabad. ²⁷ Oğullarına, ve kendisine edilen ihtarların çokluğuna, ve Allah evinin tekrar kurulmasına gelince, işte, onlar kırallar kitabının tefsirinde yazılıdılar. Ve yerine oğlu Amatsya kiral oldu.

BAP 25

AMATSYA kiral olduğu zaman yirmi beş yaşında idi; ve Yerusolimde yirmi dokuz yıl kiralık etti; ve anası Yerusolimden olup adı Yehoaddan idi. ² Ve RABBİN gözünde doğru olanı yaptı, fakat bütün yürekle değil. ³ Ve vaki oldu ki, kendi üzerinde kiralık pekiştiği zaman, babası kiralı vurmuş olan kullarını öldürdü. ⁴ Fakat onların oğullarını öldürmedi; ancak şeriatte, Musanın kitabında yazılmış olduğu gibi yaptı; nasıl ki, RAB emredip

demıştır: Babalar oğullar için ölmeyecekler, ve oğullar babalar için ölmeyecekler; ancak herkes kendi suçu için ölecek.

⁵ Ve Amatsya Yahudayı topladı, ve onları, bütün Yahudayı ve Benyamini, atalar evlerine göre, binlerin başlarına göre, ve yüzlerin başlarına göre dizdi; ve yirmi yaşında ve ondan yukarı olanları saydı, ve onları, orduya çıkan, kargı ve büyük kalkan taşıyan üç yüz bin seçme adam buldu. ⁶ Ve yüz talant gümüş ücretle İsrailden yüz bin cesur yiğit tuttu. ⁷ Fakat bir Allah adamı gelip ona dedi: Ey kiral, İsrail ordusu seninle beraber gitmesin; çünkü RAB İsraille, bütün Efraim oğulları ile beraber değildir. ⁸ Fakat gidersen, yiğitlik et, cenk için kuvvetli ol; düşmanın önünde Allah seni düşürecek; çünkü Allahta yardım etmeğe ve düşürmeğe kudret vardır. ⁹ Ve Amatsya Allah adamına dedi: Fakat İsrail ordusuna verdiğim yüz talant için ne yapmalı? Ve Allah adamı dedi: RAB sana bundan daha çok ziyadesini verebilir. ¹⁰ Ve Amatsya onları, Efraimden kendisine gelen orduyu, yerlerine gitsinler diye ayırdı; bundan ötürü Yahudaya karşı onların öfkesi çok alevlendi, ve kızgın öfke ile yerlerine döndüler. ¹¹ Ve Amatsya kuvvet buldu, ve kavmını götürdü, ve Tuz Deresine gitti, ve Seir oğullarından on bin kişi vurdu. ¹² Ve Yahuda oğulları, diri olarak da on bin kişi sürdüler, ve onları kaya başına götürdüler, ve kaya başından aşağı attılar, ve hepsi parçalandılar. ¹³ Fakat kendisile beraber cenge gitmesinler diye Amatsyanın geri göndermiş olduğu ordunun adamları, Samiriyeden Beyt-horona kadar Yahuda şehirlerine baskın ettiler, ve onlardan üç bin kişi vurdular, ve çok çapul malı aldılar.

¹⁴ Ve Amatsya Edomîleri vurup geldikten sonra vaki oldu ki, Seir oğullarının ilâhlarını getirdi, ve onları kendisine ilâhlar olarak dikti, ve onların önünde eğildi, ve onlara buhur yaktı. ¹⁵ Ve Amatsyaya karşı RABBİN öfkesi alevlendi, ve ona bir peygamber gönderdi, ve o kendisine dedi: Niçin o kavmin ilâhlarını aradın? onlar kendi kavmlarını senin elinden kurtarmadılar. ¹⁶ Ve vaki oldu ki, kiral söyleyken, Amatsya ona dedi: Seni kiral öğütçü mi ettik? vazgeç; niçin vurulasın? Ve peygamber vazgeçip dedi: Allahın seni helâk etmeğe karar verdiğini biliyorum, çünkü bunu ettin, ve benim öğüdümü dinlemedin. ¹⁷ Ve Yahuda kiral Amatsya danıştı, ve Yehunun oğlu, Yehoahazın oğlu İsrail kiralı Yoaşa gönderip: Gel, yüz yüze görüşelim, dedi. ¹⁸ Ve İsrail kiralı Yoaş, Yahuda kiralı Amatsyaya gönderip dedi: Libnanda olan çalı, Libnanda olan erz ağacına gönderip: Kızını oğluma karı olarak ver, dedi; ve Libnanda olan bir kır hayvanı geçip çalıyı ayak altında çiğnedi. ¹⁹ İşte, sen Edomu vurduğunu söylüyorsun, ve övünmek için yüreğin seni yükseltiyor; şimdi evinde otur; niçin sen, Yahuda ile beraber düşesin diye belâya atılıyorsun?

²⁰ Fakat Amatsya dinlemedi; çünkü onları düşmanlarının eline versin diye bu iş Allahtan oldu, çünkü Edom ilâhlarını aramışlardı. ²¹ Ve İsrail kiralı Yoaş çıktı; ve onunla Yahuda kiralı Amatsya Yahudanın Beyt-şemeş şehrinde yüz yüze görüştüler. ²² Ve Yahuda İsrailin önünde bozuldu; ve herkes kendi çadırına kaçtı. ²³ Ve İsrail kiralı Yoaş Yehoahazın oğlu, Yoaşın oğlu, Yahuda kiralı Amatsyayı Beyt-şemeşte tuttu, ve onu Yeruşalime getirdi, ve Yeruşalimin duvarını Efraim kapısından köşe kapısına kadar, dört yüz arşın yıktı. ²⁴ Ve Allah evinde, Obed-edomun elinde olan bütün altını ve gümüşü ve bütün kapları, ve kiral evinin hazinelerini, ve rehineleri aldı, ve Samiriyeye döndü.

²⁵ Ve Yahuda kiralı Yoaşın oğlu Amatsya İsrail kiralı Yehoahazın oğlu Yoaşın ölümünden sonra on beş yıl yaşadı. ²⁶ Ve Amatsyanın işlerinin geri kalanı, ilk işleri de son işleri de, işte, onlar Yahuda ve İsrail kiralalarının kitabında yazılı değil midir? ²⁷ Ve Amatsya RABBİN ardından saptığı vakitten başlayarak ona karşı Yeruşalimde düzen kurdular; ve Lakişe kaçtı; fakat arkasından Lakişe gönderdiler, ve orada onu öldürdüler.

²⁸ Ve onu atların üzerinde getirdiler, ve onu Yahuda şehrinde ataları yanında gömdüler.

BAP 26

VE bütün Yahuda kavmı Uzziyayı aldılar; ve kendisi on altı yaşında idi, ve babası Amatsyanın yerine onu kiral ettiler. ² Elotu yapan odur, ve kiral ataları ile uyuduktan sonra onu tekrar Yahudanın hükmü altına getirdi. ³ Uzziya kiral olduğu zaman on altı yaşında idi; ve Yerusolimde elli iki yıl kirallık etti; ve anası Yerusolimden olup adı Yekilya idi. ⁴ Ve babası Amatsyanın yapmış olduğu her şeye göre, RABBİN gözünde doğru olanı yaptı. ⁵ Ve Allah bilgisinde onu terbiye eden Zekaryanın günlerinde Allahı aramağa koyuldu; ve RABBİ aradığı günlerde Allah onun işini rast getirdi.

⁶ Ve çıkıp Filistilere karşı cenketti, ve Gatın duvarını, ve Yabnenin duvarını, ve Aşdodun duvarını yıktı; ve Aşdod memleketinde, ve Filistiler arasında şehirler yaptı. ⁷ Ve Filistilere karşı, ve Gur-baalda oturan Araplara karşı, ve Meunîlere karşı Allah ona yardım etti. ⁸

Ve Ammonîler Uzziyaya hediyeler verdiler; ve Mısır girilecek yere kadar adı yayıldı; çünkü git gide çok kuvvetli oldu. ⁹ Ve Uzziya Yerusolimde köşe kapısı üzerine, ve dere kapısı üzerine, ve duvarın köşesi üzerine kuleler yaptı, ve onları pekiştirdi. ¹⁰ Ve çölde kuleler yaptı, ve çok sarnıçlar kazdı, çünkü Şefelada ve ovada çok hayvanları, ve dağlarda ve Karmelde çiftçileri ve bağcıları vardı; çünkü toprağı severdi. ¹¹ Ve Uzziyanın cenk eden ordusu vardı; kiralın başbuğlarından Hananyanın eli altında kâtip Yeielin ve memur Maaseyanın elile yapılan yoklamaların sayısına göre bölük bölük cenge çıkarlardı. ¹² Atalar evleri başlarının, cesur yiğitler sayısının topu iki bin altı yüzdü. ¹³ Ve onların eli altında düşmana karşı kiral yardım etmek için, üç yüz yedi bin beş yüz kişilik, büyük kuvvetle cenk eden bir ordu vardı. ¹⁴ Ve Uzziya onlara, bütün orduya, kalkanlar, ve kargılar, ve başlıklar, ve zırhlar, ve yaylar, ve sapan taşları hazırladı. ¹⁵ Ve

Yerusolimde, oklar ve büyük taşlar atmak için, kulelerin ve köşelerin üzerinde durmak üzere, hünerli adamlar tarafından icat olunan makinalar yaptı. Ve adı uzaklara kadar yayıldı; çünkü kuvvet buluncıya kadar kendisine şaşılacak surette yardım edildi.

¹⁶ Fakat kuvvet bulunca, yüreğı öyle yükseldi ki, helâka erdi, ve Allahı RABBE karşı hainlik etti; çünkü buhur mezbahı üzerinde buhur yakmak için RAB mabedine girdi. ¹⁷ Ve kâhin Azarya, ve kendisile beraber RABBİN seksen kâhini, yiğit adamlar, onun ardından girdiler; ¹⁸ ve kiral Uzziyaya karşı durdular, ve ona dediler: Ey Uzziya, RABBE buhur yakmak sana değil, ancak buhur yakmak için takdis edilmiş olan Harun oğulları kâhinlere düşer; makdisten çık; çünkü hainlik ettin; ve bu iş, RAB Allahtan sana izzet getirmeyecektir. ¹⁹ Ve Uzziya öfkeleni; ve buhur yakmak için elinde buhurdan vardı; ve kâhinlerin önünde, RABBİN evinde, buhur mezbahının yanında kâhinlere karşı öfkeli iken alnında cüzam çıktı. ²⁰ Ve başkâhin Azarya, ve bütün kâhinler ona baktılar, ve işte, o alnından cüzamlı idi, ve kendisini oradan çabuk dışarı çıkardılar; kendisi de çıkmağa acele etti, çünkü RAB onu vurmuştu. ²¹ Ve kiral Uzziya ölümü gününe kadar cüzamlı kaldı, ve cüzamlı olarak ayrı bir evde oturdu; çünkü RABBİN evinden kesildi; ve oğlu Yotam memleket halkına hükmederek kiral evinin üzerinde idi. ²² Ve Uzziyanın işlerinin geri kalanını, ilk işlerini de son işlerini de, Amotsun oğlu peygamber İşaya yazmıştır. ²³

Ve Uzziya ataları ile uyudu, ve kiralın gömme tarlasında atalarının yanına gömdüler; çünkü: Cüzamlıdır, dediler; ve yerine oğlu Yotam kiral oldu.

BAP 27

YOTAM kiral olduğu zaman yirmi beş yaşında idi; ve Yerusolimde on altı yıl kirallık etti; ve anasının adı Tsadokun kızı Yeruşa idi. ² Ve babası Uzziyanın yapmış olduğu her şeye göre, RABBİN gözünde doğru olanı yaptı; fakat RABBİN mabedine girmede. Ve kavm henüz fesat işliyordu. ³ RAB evinin yukarı kapısını o yaptı, Ofel duvarı üzerine de

çok şeyler yaptı. ⁴ Ve Yahuda dağlığında şehirler yaptı, ve ormanlarda hisarlar ve kuleler yaptı. ⁵ Ve Ammon oğullarının kiralına karşı cenketti, ve onları yendi. Ve Ammon oğulları kendisine o yılda yüz talant gümüş, ve on bin ölçek buğday, ve on bin ölçek arpa verdiler. İkinci ve üçüncü yıl da Ammon oğulları ona bu kadar ödediler. ⁶ Ve Yotam kuvvetlendi, çünkü Allahı RABBİN önünde kendi yollarını düzeltti. ⁷ Ve Yotamın işlerinin geri kalanı, ve bütün cenkleri, ve yolları, işte, onlar İsrail ve Yahuda kırıllarının kitabında yazılıdır. ⁸ Kiral olduğu zaman yirmi beş yaşında idi, ve Yerusəlimde on altı yıl kiralılık etti. ⁹ Ve Yotam ataları ile uyudu, ve onu Davud şehrinde gömdüler; ve yerine oğlu Ahaz kiral oldu.

BAP 28

AHAZ kiral olduğu zaman yirmi yaşında idi; ve Yerusəlimde on altı yıl kiralılık etti; ve RABBİN gözünde doğru olanı, atası Davudun yapmış olduğu gibi, Ahaz yapmadı; ² fakat İsrail kırıllarının yollarında yürüdü, hem de Baallar için dökme putlar yaptı. ³ Ve Hinnom oğlu deresinde buhur yaktı, ve RABBİN İsrail oğulları önünden kovmuş olduğu milletlerin mekruh şeylerine göre oğullarını ateşte yaktı. ⁴ Ve yüksek yerlerde ve tepeler üzerinde, ve her yeşil ağacın altında kurban kesti ve buhur yaktı.

⁵ Bundan ötürü Allahı RAB onu Suriye kiralının eline verdi; ve onu vurdular, ve kendisinden çok esirler götürdüler, ve onları Şama getirdiler. Ve kendisi İsrail kiralının da eline verildi, ve onu büyük vurgunla vurdu. ⁶ Ve Remalyanın oğlu Pekah Yahudada yüz yirmi bin kişiyi bir günde öldürdü, hepsi yiğit adamlardı; çünkü atalarının Allahı RABBİ bırakmışlardı. ⁷ Ve Efraimli bir yiğit, Zikri, kiralın oğlu Maaseyayı, ve kiral evinin reisi Azrikamı, ve kirkaldan sonra ikinci adam olan Elkanayı öldürdü.

⁸ Ve İsrail oğulları kendi kardeşlerinden, kadınlar, oğullar, kızlar, iki yüz bin kişi sürdüler, hem de onlardan çok çapul malı aldılar, ve çapul malını Samiriyeye getirdiler. ⁹ Fakat orada RABBİN bir peygamberi vardı, adı Oded idi; ve Samiriyeye gelen ordunun karşısına çıktı, ve onlara dedi: İşte, atalarınızın Allahı RAB Yahudaya karşı kızmış olduğu için onları sizin elinize verdi, siz de göklere erişen öfke ile onları öldürdünüz. ¹⁰ Ve şimdi Yahuda ve Yerusəlim halkını köle ve cariyeye olarak kendinize baş iğdirmeği düşünüyorsunuz; fakat sizin de Allahınız RABBE karşı günahlarınız yok mu? ¹¹ Ve şimdi beni dinleyin, ve kardeşlerinizden aldığınız esirleri geri gönderin; çünkü RABBİN kızgın öfkesi üzerinizdedir. ¹² Ve Efraim oğullarının başlarından olan adamlar, Yohananın oğlu Azarya, Meşillemotun oğlu Berekyaya, ve Şallumun oğlu Yehizkiya, ve Hadlayın oğlu Amasa, cenkten gelenlere karşı kalktılar, ¹³ ve onlara dediler: Sürgünleri buraya sokmayacaksınız, çünkü yapmak istediğiniz şey suçlarımız üzerine ve günahımız üzerine bunu da katarak RABBE karşı üzerimize günah getirecektir; çünkü zaten günahımız çoktur, ve İsrail üzerine kızgın öfke var. ¹⁴ Ve silahlı adamlar sürgünleri, ve çapul malını reislerin, ve bütün cemaatin önüne bıraktılar. ¹⁵ Ve adları geçen adamlar kalktılar, ve esirleri aldılar, ve onlardan çıplak olanların hepsini çapul malından giydirdiler; ve onlara esvap ve çarık giydirdiler, ve yedirip içirdiler, ve onlara yağ sürdüler, ve zayıf olanların hepsini eşeklere bindirdiler, ve onları Erihaya, hurmalar şehrine, kardeşlerine götürdüler; ve Samiriyeye döndüler.

¹⁶ O vakitte kiral Ahaz kendisine yardım etsinler diye Aşur kırıllarına gönderdi. ¹⁷ Çünkü yine Edomiler gelip Yahudayı vurmuşlar, ve esirler götürmüşlerdi. ¹⁸ Ve Filistiler Şefelada, ve Yahudanın Cenubunda olan şehirlere akın etmişler, ve Beyt-şemeşi, ve Ayyalonu, ve Gederotu, ve Soko ile kasabalarını, ve Timna ile kasabalarını, ve Gimzo ile kasabalarını almışlardı; ve orada oturdular. ¹⁹ Çünkü İsrail kiralı Ahazın yüzünden RAB Yahudayı alçalttı; çünkü Yahudada azgınlık etmiş, ve RABBE karşı çok hainlik etmişti. ²⁰

Ve Aşur kiralı Tilgat-pilneser ona geldi, ve onu sıkıştırdı, ve ona kuvvet vermedi. ²¹ Çünkü Ahaz RAB evinden, ve kiral evinden ve reislerden pay toplayıp onu Aşur kiralına verdi; fakat işine yaramadı.

²² Kiral Ahaz, işte o kiral Ahaz, sıkıntısı vaktinde RABBE karşı hainliğini artırdı. ²³ Ve kendisini vurmuş olan Şam ilâhlarına kurban kesti, ve dedi: Mademki Suriye kırıllarının ilâhları onlara yardım ettiler, bana yardım etsinler diye ben de onlara kurban keseceğim. Fakat onlar kendisinin ve bütün İsrailin düşmesine sebep oldular. ²⁴ Ve Ahaz Allah evinin kapılarını topladı, ve Allah evinin kapılarını parçaladı, ve RAB evinin kapılarını kapadı; ve Yerusâlimin her köşesinde kendisi için mezbahlar yaptı. ²⁵ Ve başka ilâhlara buhur yakmak için Yahudanın her şehrinde yüksek yerler yaptı, ve atalarının Allahı RABBİ öfkelenirdi. ²⁶ Ve onun işlerinin geri kalanı, ve bütün yolları, ilk yolları ve son yolları, işte onlar Yahuda ve İsrail kırıllarının kitabında yazılıdır. ²⁷ Ve Ahaz ataları ile uyudu, ve onu Yerusâlimde, şehirde gömdüler; çünkü onu İsrail kırıllarının kabirlerine götürmediler; ve yerine oğlu Hizkiya kiral oldu.

BAP 29

HİZKİYA kiral olduğu zaman yirmi beş yaşında idi; ve Yerusâlimde yirmi dokuz yıl kirallık etti; ve anasının adı Zekaryanın kızı Abiya idi. ² Ve atası Davudun yapmış olduğu her şeye göre RABBİN gözünde doğru olanı yaptı. ³ Kırallığının birinci yılında, birinci ayda, RAB evinin kapılarını açtı, ve onları onardı. ⁴ Ve kâhinlerle Levilileri içeri getirdi, ve onları şark meydanına topladı, ⁵ ve onlara dedi: Ey Levililer, beni dinleyin, şimdi kendinizi takdis edin, ve atalarınızın Allahı RABBİN evini takdis edin, ve mukaddes yerden pisliği çıkarın. ⁶ Çünkü babalarımız hainlik ettiler, ve Allahımız RABBİN gözünde kötü olanı yaptılar, ve onu bıraktılar, ve RABBİN meskeninden yüzlerini döndürdüler, ve arkalarını çevirdiler. ⁷ Eyvanın kapılarını da kapadılar, ve kandilleri söndürdüler, ve İsrail Allahına mukaddes yerde buhur yakmadılar, ve yakılan takdimeler arzetmediler. ⁸ Ve Yahuda ile Yerusâlimin üzerine RABBİN öfkesi geldi, onları horluğa, ve şaşkınlığa verdi, kendilerine ıslık çalındı, nasıl ki, gözlerinizle görüyorsunuz. ⁹ Ve işte, babalarımız kılıçla düştüler, ve oğullarımız, ve kızlarımızla karılarımız bu yüzden sürgündedirler. ¹⁰ Kızgın öfkesi bizden dönsün diye, şimdi İsrailin Allahı RAB ile ahit kesmeği yüreğime koydum. ¹¹ Ey oğullarım, şimdi kaygısızlık etmeyin; çünkü RAB, kendisine hizmet edesiniz, ve buhur yakasınız diye, önünde durmak ve kendisine hizmet etmek için sizi seçti.

¹² Ve Levililer, Kohatî oğullarından Amasayın oğlu Mahat, ve Azaryanın oğlu Yoel; ve Merari oğullarından Abdinin oğlu Kiş, ve Yehallelelin oğlu Azarya; ve Gerşonîlerden Zimmanın oğlu Yoah, ve Yoahın oğlu Eden; ¹³ ve Elitsafan oğullarından Şimri ve Yeuel; ve Asaf oğullarından, Zekarya ve Mattanya; ¹⁴ ve Heman oğullarından Yehuel ve Şimei; ve Yedutun oğullarından Şemaya ve Uzziel kalktılar. ¹⁵ Ve kardeşlerini topladılar, ve kendilerini takdis ettiler, ve RABBİN sözlerle kiralın emrine göre, RABBİN evini temizlemek için içeri girdiler. ¹⁶ Ve kâhinler, RABBİN evinin iç tarafına onu temizlemek için girdiler, ve RABBİN mabedinde buldukları bütün murdarlığı RAB evinin avlusuna çıkardılar. Ve Levililer dışarıya Kidron vadisine çıkarmak için aldılar. ¹⁷ Ve takdis etmeğe birinci ayın birinci günü başladılar, ve ayın sekizinci gününde RABBİN eyvanına geldiler; ve RABBİN evini sekiz günde takdis ettiler; ve birinci ayın on altıncı gününde bitirdiler. ¹⁸ Ve sarayın içerisine, kiral Hizkiyanın yanına girdiler, ve dediler: Bütün RAB evini, ve yakılan takdime mezbahını, ve onun bütün takımlarını, ve huzur ekmeği sofrasını, ve onun bütün takımlarını, temizledik. ¹⁹ Ve kiral Ahazın, kırallığı zamanında hainlik edip attığı bütün takımları hazırladık ve takdis ettik; ve işte, onlar RABBİN mezbahı önündedirler.

²⁰ Ve kıral Hizkiya erken kalktı, ve şehrin reislerini toplıyıp RABBİN evine çıktı. ²¹ Ve kırallık için, ve makdis için, ve Yahuda için günah takdimesi olarak, yedi boğa ve yedi koç, ve yedi kuzu, ve yedi ergeç getirdiler. Ve RABBİN mezbahı üzerinde onları takdim etsinler diye Harun oğullarına, kâhinlere emretti. ²² Ve boğaları boğazladılar, ve kâhinler kanı aldılar, ve onu mezbaha serptiler; ve koçları boğazladılar, ve kanı mezbaha serptiler; ve kuzuları boğazladılar, ve kanı mezbaha serptiler. ²³ Ve kıralla cemaatin önünde günah takdimesi olarak ergeçleri yaklaştırdılar, ve onların üzerine ellerini koydular; ²⁴ ve kâhinler onları boğazladılar, ve bütün İsrail için kefarete olmak üzere mezbah üzerinde onların kanını günah takdimesi kıldılar; çünkü yakılan takdime ve günah takdimesi bütün İsrail için yapılsın diye kıral emretmişti.

²⁵ Ve Davudun, ve kıralın Göreni Gadın, ve peygamber Natanın emrine göre Levilileri zillerle, santurlarla, ve çenklelerle RAB evine koydu; çünkü bu emir peygamberleri vasıtası ile RAB tarafından. ²⁶ Ve Levililer Davudun musiki âletleriyle, ve kâhinler borularla durdular. ²⁷ Ve Hizkiya yakılan takdime mezbah üzerinde arzedilsin diye emretti. Ve yakılan takdime arzına başlanınca, borularla, ve İsrail kıralı Davudun musiki âletleriyle beraber RABBİN ilâhisi de başladı. ²⁸ Ve bütün cemaat secde kıldılar, ve ilâhiciler ilâhi okudular, ve boru çalanlar çaldılar; bunun hepsi yakılan takdime bitirilinceye kadar sürdü.

²⁹ Ve takdime işini bitirince kıral ve yanında bulunanların hepsi içildiler ve secde kıldılar.

³⁰ Ve kıral Hizkiya ile reisler, Davudun ve Gören Asafın sözleriyle RABBE hamdetsinler diye Levililere emrettiler. Ve sevinçle hamdetteler, ve baş içip secde kıldılar.

³¹ Ve Hizkiya cevap verip dedi: Şimdi, kendinizi RABBE tahsis ettiniz; yaklaşın ve RABBİN evine kurbanlar ve şükran takdimeleri getirin. Ve cemaat kurbanlar ve şükran takdimeleri getirdiler, ve yüreği istekli olanların hepsi yakılan takdimeler getirdiler. ³² Ve cemaatin getirdikleri yakılan takdimelerin sayısı yetmiş boğa, yüz koç, iki yüz kuzu idi; bunların hepsi RABBE yakılan takdime içindi. ³³ Ve takdis olunan hayvanlar, altı yüz sığır, ve üç bin koyundu. ³⁴ Ancak kâhinler az idi, ve bütün yakılan takdimeleri yüzemediler; ve iş bitirilinceye kadar ve kâhinler kendilerini takdis edinceye kadar kardeşleri Levililer onlara yardım ettiler; çünkü kendilerini takdis etmekte Levililer kâhinlerden ziyade doğru yürekli idiler. ³⁵ Ve selamet takdimelerinin yağı, ve her yakılan takdimenin dökülen takdimelerile beraber yakılan takdimeler de çoktu. Böylece RAB evinin hizmeti sıraya kondu. ³⁶ Ve kavm için Allahın hazırladığı şeylerden ötürü Hizkiya ile bütün kavm sevindiler; çünkü iş ansızın olmuştu.

BAP 30

VE Hizkiya, İsrailin Allahı RABBE fışhı yapmak için Yerusolimde olan RABBİN evine gelsinler diye, bütün İsrail ve Yahudaya haber gönderdi, ve Efraime ve Manasseye de mektuplar yazdı. ² Çünkü Yerusolimde kıral ile reisleri, ve bütün cemaat, fışhı ikinci ayda yapmak için aralarında danışmışlardı. ³ Çünkü yetecek kadar kâhinler kendilerini takdis etmemiş, ve kavm Yerusolime toplanmamış olduğundan onu o vakit yapamadılar. ⁴ Ve bu şey kıralın gözünde ve bütün cemaatin gözünde doğru idi. ⁵ Ve gelip Yerusolimde İsrailin Allahı RABBE fışhı yapsınlar diye, Beer-şebadan Dana kadar bütün İsrailde ilân etmeğe karar verdiler; çünkü çoktan beridir yazılmış olduğu gibi yapmamışlardı. ⁶ Ve ulaklar kıralın ve reislerinin elinden olan mektuplarla, kıralın emrine göre bütün İsrail ve Yahudada seğırtip dediler: Ey İsrail oğulları, İbrahimin, İshakın, ve İsrailin Allahı RABBE dönün, o da Aşur kırallarının elinden kaçarak kurtulup size artakalanlara dönecektir. ⁷ Ve atalarının Allahı RABBE karşı hainlik eden babalarınız ve kardeşleriniz gibi olmayın, şöyle ki, gördüğünüz gibi RAB onları şaşkınlığa verdi. ⁸ Şimdi, babalarınız gibi sert enseli olmayın; fakat RABBE el verin, ve onun ebediyen takdis etmiş olduğu makdisine

girin, ve Allahınız RABBE kulluk edin, ve kızgın öfkesi sizden dönecektir. ⁹ Çünkü siz RABBE dönünce, kardeşleriniz ve oğullarınız kendilerini sürgün edenlerin önünde merhamet bulurlar, ve bu diyara dönerler; çünkü Allahınız RAB lütfeder ve çok acır, ve eğer ona dönerseniz yüzünü sizden çevirmez.

¹⁰ Ve ulaklar Efraim ve Manasse diyarında, ve Zebuluna kadar şehirden şehre geçtiler; fakat onlara güldüler, ve kendileriyle eğlendiler. ¹¹ Ancak Aşerden ve Manassedden, ve Zebulundan bazı kimseler kibirlerini kırıp Yerusşalime geldiler. ¹² Yahudaya da tek yürek vermek için, kiralın ve reislerin RABBİN sözüne göre emirlerini yapmak üzere, Allahın eli onların üzerinde idi.

¹³ Ve ikinci ayda mayasız ekmek bayramını Yerusşalimde yapmak için, çok kavm, pek büyük bir cemaat toplandı. ¹⁴ Ve kalkıp Yerusşalimde olan mezbahları kaldırdılar, ve bütün buhur mezbahlarını kaldırdılar, ve Kidron vadisine attılar. ¹⁵ Ve ikinci ayın on dördüncü gününde fışık kurbanını boğazladılar, ve kâhinlerle Levililer utanıp kendilerini takdis ettiler, ve RABBİN evine yakılan takdimeler getirdiler. ¹⁶ Ve usullerine göre, Allah adamı Musanın şeriatine göre durdular; kâhinler Levililerden aldıkları kanı serptiler. ¹⁷ Çünkü cemaatte kendilerini takdis etmemiş olan bir çokları vardı; bundan dolayı tahir olmıyan her adamın fışık kuzularını boğazlamak, onları RABBE takdis etmek işi Levililerin üzerinde idi. ¹⁸ Çünkü kavmdan büyük bir cemaat, Efraim ve Manassedden, İssakar ve Zebulundan bir çokları, kendilerini tathir etmemişlerdi, fakat yazılmış olana uygun olmıyarak fışığı yediler. ¹⁹ Çünkü Hizkiya: Makdis tathirine göre tathir olunmadığı halde Allahı, RABBİ, atalarının Allahını aramak için yüreğini hazırlamış olan herkese, kerim olan RAB bağışlasın, diye onlar için dua etmişti. ²⁰ Ve RAB Hizkiyayı işitti, ve kavma bağışladı. ²¹ Ve Yerusşalimde bulunan İsrail oğulları yedi gün mayasız ekmek bayramını büyük sevinçle yaptılar; ve Levililer ve kâhinler yüksek sesli musiki âletleriyle her gün RABBE hamdediyorlardı. ²² Ve Hizkiya RABBİN hizmetinde anlayışları iyi olan bütün Levililerin yüreklerine söyledi. Ve selâmet kurbanları keserek, ve atalarının Allahı RABBE şükrederek bayramın yedi gününde yediler.

²³ Ve bütün cemaat yedi gün daha yapmak üzere aralarında danıştılar; ve sevinçle yedi gün daha yaptılar. ²⁴ Çünkü Yahuda kiralı Hizkiya takdim etmek için cemaate bin boğa ve yedi bin koyun verdi; ve reisler cemaate bin boğa ve on bin koyun verdiler; ve bir çok kâhinler kendilerini takdis ettiler. ²⁵ Ve bütün Yahuda cemaati, ve kâhinler, ve Levililer, ve İsrailden gelen bütün cemaat, ve İsrail diyarından gelip Yahudada oturmuş olan misafirler sevindiler. ²⁶ Ve Yerusşalimde büyük sevinç oldu; çünkü İsrail kiralı Davudun oğlu Süleymanın günlerinden beri Yerusşalimde bunun gibisi olmadı. ²⁷ Ve kâhinler, Levililer, kalktılar ve kavmı mubarek kıldılar; ve sesleri işitildi, ve duaları Allahın mukaddes meskenine, göklere, çıktı.

BAP 31

VE bütün bu iş bitirilince, oradaki bütün İsrail Yahuda şehirlerine çıktılar, ve dikili taşları kırdılar, ve Aşerleri kestiler, ve bütün Yahuda ve Benyaminde, ve Efraim ve Manassede, yüksek yerleri, ve mezbahları bitirinceye kadar, onları yıktılar. Ve bütün İsrail oğulları, herkes kendi mülküne, kendi şehirlerine döndüler.

² Ve Hizkiya, nöbetlerine göre kâhinlerin ve Levililerin takımlarını, yakılan takdimeler ve selâmet takdimeleri için, hizmet etmek için, ve şükran arz etmek için, ve RAB konağının kapılarında hamdetmek için, hem kâhinleri hem Levilileri, herkesi kendi hizmetine göre koydu. ³ Ve yakılan takdimeler için, RABBİN şeriatinde yazılmış olduğuna göre sabah ve akşamın yakılan takdimeleri, ve Sebt günlerinin ve ay başlarının, ve belli bayramların yakılan takdimeleri için, kiralı payını da kendi malından tayin etti. ⁴ Ve RABBİN şeriatine

sıkı yapışsınlar diye, kâhinlerin ve Levililerin payını vermelerini Yerusâlimde oturan kavma emretti. ⁵ Ve bu emir etrafa yayılınca İsrail oğulları buğdayın, yeni şarabın, ve yağın, ve balın, ve bütün tarla mahsulünün turfandalarını bol bol verdiler; ve her şeyin ondalığını bol bol getirdiler. ⁶ Ve Yahuda şehirlerinde oturan İsrail ve Yahuda oğulları, onlar da, sığırların ve koyunların ondalığını, ve kendilerinin Allahı RABBE takdis olunan mukaddes şeylerin ondalığını getirdiler, ve yığın yığın verdiler. ⁷ Üçüncü ayda yığınların temelini koymağa başladılar, ve yedinci ayda bitirdiler. ⁸ Ve Hizkiya ile reisler geldiler, ve yığınları gördüler, ve RABBÎ takdis ettiler, ve kavmi İsraili mubarek kıldılar. ⁹ Ve Hizkiya yığınlar hakkında kâhinlerden ve Levililerden sordu. ¹⁰ Ve Tsadok evinden olan başkâhin Azarya ona cevap verip dedi: RAB evine takdimeler getirilmeğe başladıklarından beri, yedik ve doyduk, ve çok artırdık; çünkü RAB kavminı mubarek kıldı; artakalan da bu büyük yığındır.

¹¹ Ve Hizkiya, RAB evindeki odaları hazırlasınlar diye emretti; ve hazırladılar; ¹² ve takdimeleri, ve ondalıkları, ve takdis olunan şeyleri sadakatla getirdiler. Ve bunların üzerinde Levili Konanya hükümdar idi, ve kardeşi Şimei ikinci idi; ¹³ ve Konanya ile kardeşi Şimeinin eli altında Yehiel, ve Azazyâ, ve Nahat, ve Asahel, ve Yerimot, ve Yozabad, ve Eliel, ve İsmakya, ve Mahat, ve Benaya, kiral Hizkiya ile Allah evinin hükümdarı Azarya tarafından konulan memurlardı. ¹⁴ Ve İmnanın oğlu, şark kapısında kapıcı Levili Kore, RAB takdimelerini, ve en mukaddes şeyleri dağıtmak üzere, Allah için verilen gönüllü takdimeler üzerinde idi. ¹⁵ Ve onun eli altında Eden, ve Minyamin, ve Yeşua, Şemaya, Amarya, ve Şekanya, kâhinlerin şehirlerinde, takımlarına göre kardeşlerine, büyüğe ve küçüğe sadakatla dağıtmak içindiler; ¹⁶ bunlardan başkaca, neseble sayılan üç yaşında ve ondan yukarı erkeklerden, her günün işine göre, takımlarına göre vazifelerindeki hizmetleri için RAB evine girenlerin hepsine; ¹⁷ ve atalar evlerine göre neseble sayılan kâhinlere, ve vazifelerinde takımlarına göre yirmi yaşında ve ondan yukarı olan Levililere; ¹⁸ ve bütün cemaatte neseble sayılan bütün çocuklarına, karılarına, ve oğullarına, ve kızlarına dağıtırlardı; çünkü kudsiyette kendilerini sadakatla takdis ettiler. ¹⁹ Ve kendi şehirlerinin otlak kırlarında bulunan Harun oğulları kâhinler için her şehirde, kâhinler arasında bütün erkeklere, ve Levililer arasında neseble sayılanların hepsine paylarını vermek için adları ile anılan adamlar vardı.

²⁰ Ve Hizkiya bütün Yahudada böyle yaptı; ve Allahı RABBİN indinde iyi ve doğru, ve hak olanı yaptı. ²¹ Ve Allah evinin hizmetinde ve şeriatte ve emirlerde Allahını aramak için başladığı her işi bütün yüreğile yaptı, ve işi iyi gitti.

BAP 32

BU işlerden ve bu sadakatten sonra, Aşur kiralı Sanherib gelip Yahudaya girdi, ve duvarlı şehirlere karşı ordugâh kurdu, ve onları ele geçirmeği aklına koydu. ² Ve Sanheribin geldiğini, ve Yerusâlime karşı cenketmek için yöneldiğini Hizkiya görünce, ³ şehrin dışarısında olan pınarların sularını kapamak için reisleri ve yiğitlerle danıştı; ve onlar kendisine yardım ettiler. ⁴ Ve çok kavm toplandı, ve: Aşur kıralları gelip niçin çok su bulsunlar? diyerek bütün pınarları, ve memleket ortasından akan vadiyi kapadılar. ⁵ Ve Hizkiya kuvvet buldu, ve duvarın bütün yıkılmış yerlerini yaptı, ve onu kulelere kadar yükseltti, ve dışarıdan da başka bir duvar yaptı, ve Davud şehrinde olan Milloyu da pekiştirdi, ve pek çok silâh ve kalkan yaptı. ⁶ Ve kavmin üzerine cenk başbuğları koydu, ve onları yanına şehir kapısının meydanına topladı, ve onların yüreklerine söyliyip dedi: ⁷ Kuvvetli ve yürekli olun, Aşur kiralından, ve onun yanında olan bütün kalabalıktan korkmayın, ve yılgnılığa düşmeyin; çünkü bizimle beraber olan onunla beraber olandan daha büyüktür; ⁸ onunla beraber olan etten bazudur; fakat bize yardım eylemek ve

cenklerimizizi etmek üzere bizimle beraber olan Allahımız RABDİR. Kavm da Yahuda kiralı Hizkiyanın sözlerine güvendiler.

⁹ Bundan sonra Aşur kiralı Sanherib, yanında olan bütün kuvvetile Lakiş önünde bulunurken, Yahuda kiralı Hizkiyaya, ve Yeruslalmde olan bütün Yahudaya kullarını gönderdi, ve dediler: ¹⁰ Aşur kiralı Sanherib şöyle diyor: Siz neye güveniyorsunuz da Yeruslalmde kuşatılmış oturuyorsunuz? ¹¹ Hizkiya: Allahımız RAB bizi Aşur kiralının elinden kurtaracak, diyerek sizi kıtlıkla, ve susuzlukla ölümün eline vermek için sizi kandırmıyor mu? ¹² Onun yüksek yerlerini ve mezbahlarını kaldıran, ve Yahudaya ve Yeruslalmde: Bir mezbahın önünde tapınacaksınız, ve onun üzerinde buhur yakacaksınız, diye emreden bu Hizkiya değil midir? ¹³ Memleketlerin bütün kavmlarına benim ve atalarımın ne yaptığımızı bilmiyor musunuz? O memleketlerin milletlerinin ilâhları onların memleketini benim elimden hiç kurtarabildiler mi? ¹⁴ Atalarımın tamamen helâk ettikleri o milletlerin bütün ilâhları arasında hangisi kendi kavmını elimden kurtarabildi ki, Allahınız sizi benim elimden kurtarabilsin? ¹⁵ Ve şimdi Hizkiya sizi aldatmasın, ve sizi böyle kandırmasın, ve ona inanmayın; çünkü bir milletin, ve bir ülkenin ilâhlarından hiç biri kendi kavmını benim elimden ve atalarımın elinden kurtaramadı; nerede kaldı ki, sizin Allahınız benim elimden sizi kurtarsın!

¹⁶ Ve onun kulları RAB Allaha karşı, ve kulu Hizkiyaya karşı daha çok şeyler söylediler.

¹⁷ Ve İsrailin Allahı RABBİ küçük düşürmek, ve ona karşı söylemek için yazdığı mektuplarda şöyle dedi: Memleketlerin milletlerinin ilâhları kendi kavmlarını elimden nasıl kurtarmadıysa, Hizkiyanın Allahı da kavmını benim elimden kurtarmıyacaktır. ¹⁸ Ve şehri alsınlar diye, duvar üzerinde olan Yeruslalm kavmını korkutmak için, ve telâşa düşürmek için, onlara yüksek sesle Yahudice bağırdılar. ¹⁹ Yeruslalmın Allahına karşı da, dünya kavmlarının insan ellerinin işi olan ilâhlarına karşı söyler gibi söylediler.

²⁰ Ve bundan ötürü kiral Hizkiya ve Amotsun oğlu peygamber İşaya dua edip göke feryat ettiler. ²¹ Ve RAB bir melek gönderdi, ve Aşur kiralının ordugâhında olan bütün cesur yiğitleri, ve reisleri, ve başbuğları yok etti. Ve Sanherib yüzü utançlı olarak memleketine döndü. Ve kendi ilâhının evine girdi, ve sulbünden çıkanlar orada onu kılıçla düşürdüler.

²² Böylece, RAB Hizkiyayı ve Yeruslalmde oturanları Aşur kiralı Sanheribin elinden, ve herkesin elinden kurtardı, ve onları çepçevre korudu. ²³ Ve çok kimseler Yeruslalmde, RABBE hediyeler, ve Yahuda kiralı Hizkiyaya değerli şeyler getirdiler; ve ondan sonra bütün milletlerin gözünde yükseldi.

²⁴ O günlerde Hizkiya ölüm derecesinde hastalandı; ve RABBE dua etti; ve ona söyledi, ve kendisine bir alâmet verdi. ²⁵ Fakat Hizkiya kendisine edilen iyiliğin karşılığını ödemedi; çünkü yüreği yükseldi; ve kendi üzerine ve Yahuda ile Yeruslalm üzerine öfke geldi. ²⁶ Fakat Hizkiya yüreğinin yükselişinden ötürü, kendisi ve Yeruslalmde oturanlar, kendilerini alçalttılar, ve Hizkiyanın günlerinde üzerlerine RABBİN öfkesi gelmedi.

²⁷ Ve Hizkiyanın pek çok serveti ve izzeti vardı; ve kendisine gümüş ve altın için, ve değerli taşlar için, ve baharat için, ve kalkanlarla her çeşit değerli eşya için hazineler; ²⁸ ve buğday, ve yeni şarap, ve zeytin yağı mahsulü için ambarlar; ve her çeşit hayvan için ahırlar, ve sürüler için ağıllar yaptı. ²⁹ Ve kendisi için şehirler yaptı, ve pek çok koyunlar ve sığırlar aldı; çünkü Allah ona pek çok mal vermişti. ³⁰ Ve Gihon sularının yukarı kaynağını kapıyan, ve onları Davud şehri garp tarafında doğru aşağı indiren bu Hizkiyadır. Ve Hizkiyanın bütün işleri iyi gitti. ³¹ Fakat memlekette yapılmış olan alâmeti sormak için Babil reislerinin kendisine gönderdikleri elçiler işinde, onun yüreğinde olanların hepsini bilsin diye kendisini denemek için Allah onu bıraktı.

³² Ve Hizkiyanın işlerinin geri kalanı, ve iyi işleri, işte, onlar Amotsun oğlu peygamber

İşayanın rüyetinde, Yahuda ve İsrail kırıllarının kitabında yazılıdır. ³³ Ve Hizkiya ataları ile uyudu, ve onu Davud oğullarının kabirleri yokuşunda gömdüler; ve öldüğü zaman bütün Yahuda ve Yerusolimde oturanlar ona saygı gösterdiler. Ve yerine oğlu Manasse kiral oldu.

BAP 33

MANASSE kiral olduğu zaman on iki yaşında idi; ve Yerusolimde elli beş yıl kiralık etti. ² Ve RABBİN İsrail oğulları önünden kovmuş olduğu milletlerin mekruh şeylerine göre RABBİN gözünde kötü olanı yaptı. ³ Ve babası Hizkiyanın yıkılmış olduğu yüksek yerleri yeniden yaptı; ve Baallar için mezbahlar kurdu, ve Aşerler yaptı, ve bütün gökler ordusuna tapındı, ve onlara kulluk etti. ⁴ Ve RABBİN: İsmim Yerusolimde ebediyen olacak, demiş olduğu RAB evinde mezbahlar yaptı. ⁵ Ve RAB evinin iki avlusunda bütün gökler ordusuna mezbahlar yaptı. ⁶ Ve oğullarını Hinnom oğlu deresinde ateşten geçirdi; ve müneccimlik ve sihirbazlık ve afsunculuk etti, ve çinciler ve bakıcılar kullandı; RABBİ öfkelenmek için onun gözünde çok kötülük işledi. ⁷ Ve yapmış olduğu oyma putu Allah evine koydu, ki, onun hakkında Allah Davuda ve oğlu Süleymana demişti: Bu eve, ve bütün İsrail sıptlarından seçtiğim Yerusolime ebediyen ismimi koyacağım; ⁸ ve ancak Musa vasıtası ile verilmiş olan bütün şeriatı, ve kanunları, ve hükümleri, kendilerine emrettiğim her şeyi yapmak üzere tutarlarsa, atalarınıza tayin ettiğim toprak üzerinden İsrailin ayağını bir daha kaldırmıyacağım. ⁹ Ve Manasse Yahudayı ve Yerusolimde oturanları, RABBİN İsrail oğulları önünden helâk ettiği milletlerden ziyade kötülük etmek için baştan çıkardı.

¹⁰ Ve RAB Manasseye ve kavmına söyledi; fakat dinlemediler. ¹¹ Ve RAB Aşur kiralının ordu başbuğlarını onların üzerine getirdi, ve Manasseyi demire vurup çift zincirle bağladılar, ve onu Babile götürdüler. ¹² Ve sıkıntısında Allahı RABBE yalvardı, ve atalarının Allahı önünde kendisini çok alçalttı. ¹³ Ve ona dua etti; o da duasını kabul etti, ve yalvarışını işitti, ve onu tekrar Yerusolime, kiralığına getirdi. Ve Manasse bildi ki, Yehova, Allah odur.

¹⁴ Ve ondan sonra, Gihonun garp tarafında, vadide, balık kapısında girilecek yere kadar Davud şehrine bir dış duvar yaptı; ve onunla Ofeli kuşattı, ve onu çok yükseltti; ve Yahudanın bütün duvarlı şehirlerine yiğit başbuğlar koydu. ¹⁵ Ve yabancı ilâhları, ve RAB evinden putu, ve RAB evinin dağında ve Yerusolimde yapmış olduğu bütün mezbahları kaldırdı, ve onları şehrin dışarısına attı. ¹⁶ Ve RABBİN mezbahını onarıp onun üzerinde selâmet ve şükran kurbanları arzetti, ve İsrailin Allahı RABBE kulluk etmeği Yahudaya emretti. ¹⁷ Böyle olmakla beraber kavm henüz yüksek yerlerde, ancak Allahları RABBE kurban kesiyorlardı.

¹⁸ Ve Manassenin işlerinin geri kalanı, ve Allahına duası, ve İsrailin Allahı RABBİN ismile ona söyliylen Görenlerin sözleri, işte, onlar İsrail kırıllarının işleri arasında yazılıdır. ¹⁹ Ve duası, ve duasının işitildiği, ve bütün suçu ve hainliği, ve kendisini alçaltmadan evel yüksek yerler yapıp Aşerleri ve oyma putları diktiği yerler, işte, bunlar Hozayın tarihinde yazılıdır. ²⁰ Ve Manasse ataları ile uyudu, ve onu kendi evinde gömdüler, ve yerine oğlu Amon kiral oldu.

²¹ Amon kiral olduğu zaman yirmi iki yaşında idi; ve Yerusolimde iki yıl kiralık etti. ²² Ve babası Manassenin yaptığı gibi RABBİN gözünde kötü olanı yaptı; ve Amon babası Manassenin yapmış olduğu bütün oyma putlara kurban kesti, ve onlara kulluk etti. ²³ Ve babası Manassenin kendisini alçalttığı gibi o kendisini RABBİN önünde alçaltmadı; fakat bu Amon git gide daha çok günah işledi. ²⁴ Ve kulları ona karşı düzen kurdular, ve onu kendi evinde öldürdüler. ²⁵ Fakat memleket kavmı kiral Amona karşı düzen kuranların

hepsini vurdu; ve memleket kavmı onun yerine oğlu Yoşiyayı kiral ettiler.

BAP 34

YOŞIYA kiral olduğu zaman sekiz yaşında idi, ve Yerusolimde otuz bir yıl kiralık etti. ² Ve RABBİN gözünde doğru olanı yaptı, ve atası Davudun yollarında yürüdü, ve sağa ve sola sapmadı. ³ Ve kirallığının sekizinci yılında, henüz gençken, atası Davudun Allahını aramağa başladı; ve on ikinci yılda Yahudayı ve Yerusolimi, yüksek yerlerden, ve Aşerlerden, ve oyma putlardan, ve dökme putlardan temizlemeğe başladı. ⁴ Ve onun önünde Baalların mezbahlarını yıktılar; ve yukarıda onların üzerinde olan güneş putlarını kesip devirdi; ve Aşerleri, ve oyma putları, ve dökme putları parçaladı, ve onları ezip toz etti, ve onlara kurban kesenlerin kabirleri üzerine saçtı. ⁵ Ve kendi mezbahları üzerinde kâhinlerin kemiklerini yaktı, ve Yahudayı ve Yerusolimi temizledi. ⁶ Ve Naftaliye kadar Manasse, ve Efraim ve Şimeon şehirlerinde, çepçevre harabelerinde böyle yaptı. ⁷ Ve mezbahları yıktı, ve Aşerlerle oyma putları toz edinceye kadar ezdi, ve bütün İsrail diyarında güneş putlarının hepsini kesip devirdi, ve Yerusolime döndü.

⁸ Ve kirallığının on sekizinci yılında, memleketi ve evi temizledikten sonra, Atsalyanın oğlu Şafanı, ve şehrin reisi Maaseyayı, ve Yoahazın oğlu vakanüvis Yoahı Allahı RABBİN evini onarmak için gönderdi. ⁹ Ve başkâhin Hilkiyaya geldiler, ve Manasse ile Efraimin elinden, ve bütün İsrailin artakalanlarından, ve bütün Yahuda ve Benyaminden, ve Yerusolimde oturanlardan, eşik bekçileri Levililerin topladıkları ve Allah evine getirilen gümüşü ona verdiler. ¹⁰ Ve onu RAB evinin işine konulan işçilerin eline verdiler; onlar da evi yenilemek ve onarmak için RAB evinde işliyen işçilere verdiler; ¹¹ ve yonulmuş taşlar, ve çatı için ve Yahuda kiralalarının harap ettikleri evlerin kirişleri için kereste satın alsınlar diye dülgerlere ve yapıcılara verdiler. ¹² Ve bu adamlar işi sadakatla yaptılar; ve işi ilerletmek için onları üzerine işbaşı olanlar Merari oğullarından Levililer, Yahat ve Obadya; ve Kohatî oğullarından Zekarya ve Meşullam, ve musiki âletlerinde bütün anlayışlı olan Levililerdi. ¹³ Ve bunlar yük taşıyanların da üzerinde idiler, ve her çeşit hizmette bütün iş görenleri ilerlettiler; Levililerden kâtipler, ve memurlar, ve kapıcılar da vardı.

¹⁴ Ve RAB evine getirilmiş olan gümüşü çıkardıkları zaman, kâhin Hilkiya Musanın elile verilmiş olan RABBİN şeriat kitabını buldu. ¹⁵ Ve Hilkiya cevap verip kâtip Şafana dedi: RAB evinde şeriat kitabını buldum. Ve Hilkiya kitabı Şafana verdi. ¹⁶ Ve Şafan kitabı kiralaya götürdü, ve kiralaya da haber getirip dedi: Kullarının eline verilmiş olan her şeyi yapıyorlar. ¹⁷ Ve RAB evinde bulunan gümüşü boşalttılar, ve onu memurların ve işçilerin eline verdiler. ¹⁸ Ve kâtip Şafan kiralaya bildirip dedi: Kâhin Hilkiya bana bir kitap verdi. Ve Şafan kiralın önünde ondan okudu. ¹⁹ Ve vaki oldu ki, kiral şeriat sözlerini işitince esvabını yırttı. ²⁰ Ve kiral Hilkiyaya, ve Şafanın oğlu Ahikama, ve Mikanın oğlu Abdona, ve kâtip Şafana, ve kiralın kulu Asayaya emredip dedi: ²¹ Gidin, benim için ve İsrailde ve Yahudada artakalanlar için, bulunan bu kitabın sözleri hakkında RABDEN sorun; çünkü RABBİN üzerimize dökülmüş olan kızgınlığı büyüktür, çünkü babalarımız bu kitapta yazılmış olan her şeye göre yapmak için RABBİN sözünü tutmadılar.

²² Ve Hilkiya ile kiralın emrettiği adamlar, esvap bekçisi Hasranın oğlu, Tokhatın oğlu Şallumun karısı peygamber Hulda kadına gittiler, ve kadın Yerusolimde ikinci mahallede oturuyordu; ve ona olduğu gibi söylediler. ²³ Ve onlara dedi: İsrailin Allahı RAB şöyle diyor: Sizi bana gönderen adama anlatın, ²⁴ RAB şöyle diyor: İşte, ben bu yerin üzerine, ve onda oturanların üzerine kötülüğü, Yahuda kiralının önünde okudukları kitapta yazılı olan bütün lânetleri getireceğim. ²⁵ Mademki ellerinin bütün işleriyle beni öfkeliendirmek için beni bırakıp başka ilâhlara buhur yaktılar; bundan ötürü bu yerin üzerine kızgınlığım

döküldü, ve sönmiyecektir. ²⁶ Fakat RABDEN sormak için sizi gönderen Yahuda kıralına şöyle diyeceksiniz: İsrailin Allahı RAB şöyle diyor: Senin işittiğin sözlere gelince, ²⁷ mademki yüreğin yumuşadı, ve bu yere karşı, ve onda oturanlara karşı Allahın sözlerini işitince onun önünde kendini alçalttın, ve benim önümde kendini alçaltıp esvabını yırttın, ve önümde ağladın; ben de seni işittim, RAB buyurur. ²⁸ İşte, ben seni atalarına katacağım, ve kabrine selâmetle konulacaksın, ve bu yerin üzerine ve onda oturanların üzerine getireceğim bütün belâları gözlerin görmeyecek. Ve kırala haber getirdiler. ²⁹ Ve kıral gönderip Yahudanın ve Yerusâlimin bütün ihtiyarlarını topladı. ³⁰ Ve kıral, bütün Yahuda adamları, ve Yerusâlimde oturanlar, ve kâhinler, ve Levililer, ve büyükten küçüğe kadar bütün kavm RABBİN evine çıktılar; ve RABBİN evinde bulunmuş olan ahit kitabının bütün sözlerini onlara işittirerek okudu. ³¹ Ve kıral kendi yerinde durdu, ve RABBİN ardınca yürümek için, ve onun emirlerini ve şehadetlerini, ve kanunlarını bütün yüreğile, ve bütün canı ile tutmak için, bu kitapta yazılmış olan bu ahdin sözlerini yapmak için RABBİN önünde ahit kesti. ³² Ve Yerusâlimde ve Benyaminde bulunanların hepsini bu ahde soktu. Ve Yerusâlimde oturanlar atalarının Allahı, Allahın ahidine göre yaptılar. ³³ Ve Yoşiya İsrail oğullarının bütün memleketlerinde mekruh şeylerin hepsini kaldırdı, ve İsrailde bulunanlara, Allahları RABBE kulluk etsinler diye, hepsine kulluk ettirdi. Onun bütün günlerinde atalarının Allahı RABBİN ardından sapsadılar.

BAP 35

VE Yoşiya Yerusâlimde RABBE fısıh yaptı; ve birinci ayın on dördüncü gününde fısıh kurbanı boğazladılar. ² Ve kâhinleri vazifelerine koydu, ve RAB evinin hizmeti için onları kuvvetlendirdi. ³ Ve RABBE takdis edilmiş olup bütün İsraille öğretmekte olan Levililere dedi: Mukaddes sandığı İsrail kıralı Davudun oğlu Süleymanın yapmış olduğu eve koyun; artık sizin omuzlarınızda yük olmayacaktır. Şimdi Allahınız RABBE ve onun kavmı İsraille hizmet edin; ⁴ ve İsrail kıralı Davudun yazısına göre, ve oğlu Süleymanın yazısına göre, atalar evlerinizce takımlarınıza göre hazırlanın. ⁵ Ve kavmin oğulları, kardeşlerinizin atalar evleri bölgülerine göre mukaddes yerde durun, ve Levililerden atalar evinin bir kısmı onlardan her biri için olsun. ⁶ Ve fısıh kurbanını boğazlayın, ve kendinizi takdis edin, ve Musa vasıtası ile olan RABBİN sözüne göre yapmak üzere, kardeşleriniz için hazırlık görün.

⁷ Ve Yoşiya kavmin oğullarına, orada bulunanların hepsine, sürüden sayıca otuz bin olarak, hepsi fısıh kurbanı olarak kuzular ve oğlaklar, ve üç bin de sığır verdi; bunlar kıralın malındandı. ⁸ Ve onun reisleri gönüllü takdime olarak kavma, kâhinlere ve Levililere verdiler. Hilkiya, ve Zekarya, ve Yehiel, Allah evinin hükümdarları, fısıh kurbanı olarak kâhinlere iki bin altı yüz davar, ve üç yüz sığır verdiler. ⁹ Ve Konanya, ve kardeşleri Şemaya ve Netanel, ve Levililerin reisleri Haşabya, ve Yeiel, ve Yozabad fısıh kurbanı olsun diye Levililere beş bin davar, ve beş yüz sığır verdiler.

¹⁰ Böylece hizmet hazırlandı, ve kâhinler yerlerinde, ve Levililer takımlarınca, kıralın emrine göre durdular. ¹¹ Ve fısıh kurbanını boğazladılar, ve kâhinler onların elinden aldıkları kanı serptiler, ve Levililer kurbanları yüzdüler. ¹² Ve yakılan takdimeleri Musanın kitabında yazılmış olduğuna göre RABBE arzetsinler diye kavm oğullarının atalar evleri bölüklerine vermek için onları bir yana kaldırdılar. Sığırları da böyle yaptılar. ¹³ Ve fısıh kurbanını usule göre ateşte kebab ettiler; ve mukaddes takdimeleri tencerelerde, ve kazanlarda, ve tavalarda pişirdiler, ve bütün kavm oğullarına çabucak dağıttılar. ¹⁴ Ve ondan sonra kendileri için ve kâhinler için hazırladılar, çünkü Harun oğulları kâhinler gece oluncuya kadar yakılan takdimeleri ve yağları arzetmekle uğraşmakta idiler; bundan ötürü Levililer kendileri için, ve Harun oğulları kâhinler için hazırlık gördüler. ¹⁵ Ve

Davudun, ve Asafın, ve Hemanın, ve kralın Göreni Yedutunun emrine göre, Asaf oğulları, ilâhiciler, yerlerinde idiler; ve her kapıda kapıcılar vardı; hizmetlerinden ayrılmaları gerek değildi; çünkü kardeşleri Levililer onlar için hazırlık gördüler.

¹⁶ Kral Yoşiyanın emrine göre fışhı yapmak için, ve RABBİN mezbahı üzerinde yakılan takdimeleri arzetmek üzere RABBİN bütün hizmeti o gün böylece hazırlandı. ¹⁷ Ve hazır bulunan İsrail oğulları o vakitte fışhı, ve yedi gün mayasız ekmek bayramını yaptılar. ¹⁸ Ve peygamber Samuelin günlerinden beri İsrailde böyle bir fışh olmadı; ve İsrail kırıllarından hiç biri, Yoşiya ile kâhinler ve Levililerin, ve bütün Yahuda ile orada bulunan İsrailin, ve Yerusâlimde oturanların yaptıkları bu fışh gibi bir fışh yapmadı. ¹⁹ Bu fışh Yoşiyanın kırıllığının on sekizinci yılında yapıldı.

²⁰ Bütün bunlardan, ve Yoşiya evi hazırladıktan sonra, Mısır kralı Neko Fırat yanında Karkemişe karşı cenketmek için çıktı; ve Yoşiya ona karşı çıktı. ²¹ Fakat Mısır kralı ona ulaklar gönderip dedi: Ey Yahuda kralı, benden sana ne? bugün sana karşı değil, ancak kendisile cengim olan eve karşı gidiyorum; ve Allah bana: Çabuk davran, diye emretti; benimle beraber olan Allahtan sakın ki, seni helâk etmesin. ²² Ve Yoşiya ondan yüzünü çevirmedi, fakat onunla cenketmek için kılığını değiştirdi, ve Allahın ağzından olan Nekonun sözlerini dinlemedi, ve Megiddo deresinde cenketmek için geldi. ²³ Ve ok atanlar kral Yoşiyaya ok attılar; ve kral kullarına dedi: Beni götürün; çünkü ağır yaralandım. ²⁴ Ve kulları onu arabadan aldılar, ve onu kendisinin ikinci arabasına bindirdiler, ve Yerusâlime götürdüler; ve öldü, ve atalarının kabirlerine gömüldü. Ve bütün Yahuda ve Yerusâlim Yoşiya için yas tuttular. ²⁵ Ve Yeremya Yoşiya için mersiye okudu; ve erkek ve kadın bütün hanendeler, bugüne kadar mersiyelerinde Yoşiya üzerine söylemişlerdir; ve onları okumağı İsrailde âdet ettiler; ve işte, onlar Mersiyelerde yazılıdır. ²⁶ Ve Yoşiyanın işlerinin geri kalanı, ve RABBİN şeriatinde yazıldığına göre iyilikleri, ²⁷ ve işleri, ilk işleri de son işleri de, işte, onlar İsrail ve Yahuda kırıllarının kitabında yazılıdır.

BAP 36

VE memleketin kavmı Yoşiyanın oğlu Yoahazı aldılar, ve babasının yerine onu Yerusâlimde kiral ettiler. ² Yehoahaz kiral olduğu zaman yirmi üç yaşında idi; ve Yerusâlimde üç ay kırıllık etti. ³ Ve Mısır kralı onu Yerusâlimde tahttan indirdi, ve memlekete yüz talant gümüş ve bir talant altın ceza koydu. ⁴ Ve Mısır kralı onun kardeşi Elyakimi, Yahuda ve Yerusâlim üzerine kiral etti, ve adını değiştirip Yehoyakim koydu. Ve Neko onun kardeşi Yoahazı alıp Mısıra götürdü.

⁵ Yehoyakim kiral olduğu zaman yirmi beş yaşında idi; ve Yerusâlimde on bir yıl kırıllık etti, ve Allahı RABBİN gözünde kötü olanı yaptı. ⁶ Ona karşı Babil kralı Nebukadnetsar çıktı, ve onu Babile götürmek için çift zincirle bağladı. ⁷ Ve Nebukadnetsar RAB evinin takımlarından Babile götürdü, ve onları Babilde kendi mabedine koydu. ⁸ Ve Yehoyakimin işlerinin geri kalanı, ve yaptığı mekruh şeyler, ve kendisinde bulunan bozukluk, işte, onlar İsrail ve Yahuda kırıllarının kitabında yazılıdır; ve yerine oğlu Yehoyakin kiral oldu.

⁹ Yehoyakin kiral olduğu zaman sekiz yaşında idi; ve Yerusâlimde üç ay on gün kırıllık etti; ve RABBİN gözünde kötü olanı yaptı. ¹⁰ Ve yılın dönümünde Nebukadnetsar gönderip onu RAB evinin değerli takımları ile beraber Babile getirtti, ve kardeşi Tsedekiyayı Yahuda ve Yerusâlim üzerine kiral etti.

¹¹ Tsedekiya kiral olduğu zaman yirmi bir yaşında idi, ve Yerusâlimde on bir yıl kırıllık etti; ¹² ve Allahı RABBİN gözünde kötü olanı yaptı; RABBİN ağzından söyliylen peygamber Yeremyanın önünde kendini alçaltmadı. ¹³ Hem de Allah hakkı için kendisine

and ettirmiş olan kiral Nebukadnetsara karşı âsi oldu; ve İsrailin Allahı RABBE dönmek için ensesini sertleştirdi, ve yüreğini katılaştırdı. ¹⁴ Kâhinlerin bütün reisleri de kavmla beraber milletlerin bütün mekruh şeylerine göre çok hainlik ettiler; ve RABBİN Yerusâlimde takdis etmiş olduğu kendi evini murdar ettiler. ¹⁵ Ve atalarının Allahı RAB, erken davranıp göndererek, ulaklarının elile onlara gönderdi, çünkü kavmına ve meskenine acıyordu; ¹⁶ fakat RABBİN kızgınlığı şifa bulmaz derecede kavmına karşı yükselinceye kadar, Allahın ulakları ile eğlendiler, ve sözlerini hor gördüler, ve peygamberlerle istihza ettiler.

¹⁷ Ve onlara karşı Kildanîlerin kiralını çıkardı, ve onların makdisinde gençlerini kılıçla öldürdü, ve genç yiğide, ere varmamış kıza, kocamış adama ve ak saçlıya acımadı; RAB hepsini onun eline verdi. ¹⁸ Ve Allah evinin büyük ve küçük bütün takımlarını, ve RAB evinin hazinelerini, ve kiralın ve reislerinin hazinelerini, bütün bunları Babile götürdü. ¹⁹ Ve Allahın evini yaktılar, ve Yerusâlimin duvarını yıktılar, ve onun bütün saraylarına ateş verdiler, ve bütün değerli kapları harap ettiler. ²⁰ Ve kılıçtan artakalanları Babile sürdü; ve Fars kiralığı hâkimiyete geçinceye kadar, Babil kiralına ve oğullarına köle oldular; ²¹ ta ki, memleket Sebt günlerini tadıncıya kadar Yeremyanın ağzı ile olan RABBİN Sözü yerine gelsin. Yetmiş yılı tamamlamak için harap kaldığı bütün günler Sebt tuttu.

²² Ve Fars kiralı Koreşin birinci yılında, Yeremyanın ağzı ile olan RABBİN sözü yerine gelsin diye, RAB Fars kiralı Koreşin ruhunu uyandırdı, ve bütün ülkesinde şöyle diyerek ilân etti, hem de yazdı: ²³ Fars kiralı Koreş şöyle diyor: Göklerin Allahı Yehova dünyanın bütün kiralıklarını bana verdi; ve Yahudada olan Yerusâlimde kendisi için ev yapayım diye bana emretti. Onun bütün kavmindan aranızda kim varsa, Allahı RAB onunla beraber olsun, ve çıksın.